

Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit

Majandusaasta aruanne

Majandusaasta

1. jaanuar 2004 - 31. detsember 2004

Aadress	Uus 5, Tallinn 10111
Registrikood	8 0 0 0 5 0 6 9
Tegevjuht	Kristina Mänd, juhataja
Sidevahendid	tel 6 311 430 fax 6 311 432 e-post info@ngo.ee
Põhitegevusala	avalikes huvides tegutsevate mittetulunduslike organisatsioonide ühistegevuse arendamine
Ettevõtluse vorm	mittetulundusühing

SISUKORD

SISSEJUHATUS	5
EMSLi MISSIOON.....	5
EMSLi VISIOON 2006	5
EMSLi PÕHISUUNAD (EESMÄRGID) 2004 – 2006	5
KONKREETSED SUUNAD 2004.....	6
EMSLi PROGRAMMID	6
TEGEVUSARUANNE	8
1. EMSLi LIIKMEPROGRAMM	8
1.1 EMSLi liikmeorganisatsioonidega suhtlemine.....	8
1.4 Teenused ja tooted liikmetele	11
1.5 Liikmete andmebaas.....	12
1.6 Liikmemaksud	12
1.7 Üldkoosolek 03. aprillil 2004.a.	12
2. EMSLi ARENGUPROGRAMM.....	13
2.1 Suurüritused.....	13
2.2 Kodanikuühiskonna arendamine.....	15
2.3 Mittetulundussektori sisekeskkonna (kultuuri) arendamine.....	24
2.4 Koostöö ja ühistegevus	29
2.6 Rahvusvaheline tegevus	30
Civicus.....	31
Avalikkussuhted.....	33
3. EMSLi INFO- JA TUGIPROGRAMM	34
3.1 EMSLi infokeskus.....	34
3.2 EMSLi väljaanded ja trükised.....	39
3.3 MTÜde tugikeskuste võrgustik.....	40
Eriprojektid.....	41
Projekt “Harjumaa ühenduste koostöö”	41
4.	EMSLi SISEMINE
TEGEVUS	44
4.1 EMSLi büroo	44
4.1.1 Töötajad	44
4.1.2 Kontor	44
4.2 Sisemine areng ja ülesanded	45
EMSLi tööd reguleerivad dokumendid	45
4.3 EMSLi liikmelisus	47
4.4 EMSLi tegevuse rahastamine.....	47
5.	
KOKKUVÕTE	50
TULUDE JA KULUDE ANALÜÜTILINE ARUANNE.....	52
TULUD	
.....	
.....	
EELARVE.....	
.....	
TÄITMINE.....	52
KULUD.....	52

<i>KOKKU</i>	
<i>KULUD</i>	
.....	
2 125	
875	
1 839 716.....	53
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	54
JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	54
BILANSS	55
TULUDE JA KULUDE ARUANNE	56
RAHAVOOGUDE ARUANNE	57
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	58
LISA 1 – ARVESTUSPÕHIMÕTTED	58
LISA 2 - PÕHIVARA.....	59
LISA 3 – VIITLAEKUMISED JA ETTEMAKSED.....	59
LISA 4 – ERALDISED.....	59
LISA 5 - MUUD TULUD.....	59
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS	61
EMSL LIHKMED (SEISUGA 31.12.2004)	62

Käesolev on Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu (EMSL) 2004.a. majandusaasta aruanne. Aruanne on jagatud kolmeks: **sissejuhatus** annab ülevaate EMSLi missioonist, olemusest, põhiväärtustest ja kokkuvõtte möödunud aasta tegevustest. **Tegevusaruanne** annab ülevaate EMSLi kolme programmi (Liikmeprogramm, Arenguprogramm, Info- ja tugiprogramm) raames teostatud projektidest ja üritustest ning EMSLi siseasjadest; **Raamatupidamisaruanne** annab ülevaate EMSLi eelarvest, tuludest ja kuludest.

Sissejuhatus

EMSL on katusorganisatsioon, mis esindab oma liikmete ühishuve. EMSLi rolliks on info levitamine ja jagamine; valdkonna ehk kodanikuühiskonna ja mittetulundussektori jälgimine, uuringud ja infokogumine; valdkonna organisatsioonide tegevuse koordineerimine; liikmete esindamine siseriiklikult ja rahvusvaheliselt; eestkoste ja *lobby*-töö; osalemine kodanikuühiskonna ja mittetulundussektori poliitikate kujundamisel; võrgustiku töö korraldamine; liikmete tegevuse toetamine; tasuta või odavamad teenused liikmetele; tasulised ja kallimad teenused mitteliikmetele; kirjastamine (infolehed, käsiraamatud jms).

Missioon ja suunad, mille järgi EMSL 2004.a. tegutses, olid EMSLi nõukogu ja töötajate poolt kinnitatud 12.12.2003.

EMSLi missioon

EMSL on Eesti mittetulundusühingute ja sihtasutuste avalike huvide ühiseks teostamiseks ja kaitseks asutatud organisatsioon, mille missiooniks on Eesti ühendustele arengusuundade ja toetusteenuste pakkumine, avaliku arvamuse kujundamine, liikmete ühiste avalike huvide eest kostmine ning avaliku ja äri sektoriga toimivate töösuhete kujundamine.

EMSLi visioon 2006

EMSLi visiooniks on osalusel ja kodanikualgatusel toimiv kodanikuühiskond, milles EMSLil on siduv roll avalikes huvides tegutsevate ühenduste ja ühiskonna vahel.

EMSLi põhisuunad (eesmärgid) 2004 – 2006

- Et kolm sektorit saaksid koos töötada, toimimiskeskond oleks hea ja organisatsioonidel oleksid töötamiseks vajalikud oskused
- Et erinevad ühendused ja inimesed oleksid oma mitmekesisuses ja eriarvamustes tunnustatud partnerid riigile
- Et EMSLi liikmete ühised huvid ja nende kui organisatsioonide õigused oleksid kaitstud

- Et EMSLi liikmed oleksid EMSLi kaudu kaasatud kodanikuühiskonna arendamisse (seadusloome, arengukavad, strateegiad jne) Eestis
- Et kindlustada EMSLi ja Eesti ühenduste positsioon rahvusvahelisel tasandil
- Et EMSL on eeskujuks töös, teenustes ja juhtimises kui hea mainega ja kõiki tunnustatud avalikes huvides tegutsevaid ühendusi liitev sõbralik, hooliv ja siduv organisatsioon

Konkreetsed suunad 2004

- Tutvustada Eesti ühendusi välismaal ja tuua sealt parimaid näiteid
- Olla arvestatud avaliku sektori institutsioonide poolt
- Saada jätkusuutlikku sissetulekut koostööst ettevõtjatega
- Leida partnerid, et 50% üldkeskkonna asjadest oleks tehtud koos teiste organisatsioonidega

EMSLi programmid

EMSL korraldas oma tegevust hetkel vastavalt kolmele programmile:

- Liikmeprogramm, kus edastame liikmetele informatsiooni, aitame arengusuundade leidmisega ja pakume teenuseid. Samuti kaitseme liikmete ühiseid huve ning kaasame neid kodanikuühiskonna arendamisse;
- Arenguprogrammis tegeleme seadusloome ja koostööga avaliku ning erasektori vahel, ka kuuluvad siia meie suurüritused, filantroopia, erinevad arendusprojektid ja koostöö teiste ühendustega ning rahvusvahelised projektid;
- Info- ja tugiprogramm, kus nõustame ja koolitame ühendusi, anname välja infomaterjale ning nende tegevuste kaudu kuulusime 2004.a. maakondlike arenduskeskuste (MAK) võrgustikku.

Möödunud aasta aruandes kirjutasime, et 2003.a. oli ühendustele ja kodanikuühiskonna arengule murranguline ning algasid mitmed uued ja varasemast erinevaid oskusi ja suutlikkust eeldavad tegevused: EKAKi tegevuskava väljatöötamine ja selle rakendamine, filantroopilise mõttelaadi kasvatamine, avaliku sektori mõjutamine ühenduste kaasamiseks, katusorganisatsioonide arendamine, hea valitsemise põhimõtetest lähtuvalt ühenduste juhtide koolitamine jne.

2004.a. tegevusi võib lühidalt kokku võtta sõnaga “kinnistamine”. EMSL ei alustanud palju uusi projekte ja tegeles varasemate ettevõtmiste edasiarendamise, kinnistamise ja parandamisega. Pöörasime väga tõsiselt tähelepanu liikmetele ja liikmete kaasamisele ning esindamisele suhtes avaliku sektori asutustega; jätkasime kodanikuühiskonna arendamist EKAKi rakendamise, teavitustöö ning koolituste ja esinemiste kaudu; tutvustasime Eesti ühenduste saavutusi välismaal ja tõime sealt häid näiteid, mida kasutame EKAKi rakendamisel, 2005.a. alustatavate projektide

koostamisel ning uute partnerite leidmisel; töötasime ettevõtjate ühendustega ja saime sellest jätkusuutlikku sissetulekut; leidsime uusi partnereid, nii et 50% üldkeskkonna asjadest olid tehtud koos teiste organisatsioonidega.

Korraldasime kolm suurt üritust, 17 koolitust ja teabepäeva, nõustasime 647 klienti, viisime ellu 9 projekti, esitasime 11 rahastamistaotlust ning koostasime EMSLi strateegilised suunad 2005 – 2008 ja sõnastasime selgemini EMSLi missiooni ja visiooni.

EMSLi sissetulek projektidest, sihtfinantseerimisest, liikmemaksudest, teenuste müügist, vahendustasudest ning koolitustest 2004.a. oli 1 534 381 krooni ja EMSLi kulutused 2004.a. olid 1 839 716 krooni.

TEGEVUSARUANNE

EMSLi tegevust kirjeldavad kolm suunda: töö liikmetega, kodanikuühiskonna kujunemisele suunatud arendustegevus ning peamiselt ühendustele pakutav info- ja toetustegevus.

1. EMSLi liikmeprogramm

EMSL on ühise keskkonna ja kultuuri, kodanikuühiskonna, parandamise nimel tegutsev organisatsioon, mis kaitseb avalikes huvides tegutsevate organisatsioonide ühishuve. Samal ajal proovib EMSL leida ka oma liikmete soodsamaid võimalusi ning pakkuda teatud teenuseid. On oluline meeles pidada, et EMSL ei ole oma liikmete teenimise nimel tegutsev ühendus.

Liikmeprogrammi eesmärgiks on tagada, et EMSLi liikmete ühised huvid ja nende kui organisatsioonide õigused oleksid kaitstud ning liikmed oleksid EMSLi kaudu kaasatud kodanikuühiskonna arendamisse. Liikmeprogrammi eesmärke aitavad saavutada järgmised tegevused:

- 1 Liikmetega suhtlemine
- 2 Liikmete kaasamine
- 3 Liikmete esindamine
- 4 Teenuste ja toodete pakkumine liikmetele
- 5 Liikmete andmebaasi korrashoid
- 6 Liikmemaksude kogumine
- 7 Üldkoosoleku korraldamine

31.12.2004 seisuga oli EMSLil 81 liiget. Jagunemine tegevusvaldkonniti: 23% sotsiaalteenused; 14% kultuur; 10% kodanikuõiguste kaitse ja eestkosted; 9% haridus ja teadus; 8% ettevõtlusliidud ja kutseühendused; 7% majanduslik ja sotsiaalne areng; 4% filantroopia; 4% keskkond; 2% rahvusvaheline tegevus.

1.1 EMSLi liikmeorganisatsioonidega suhtlemine

Liikmetega suhtlemine toimub e-posti ja telefoni teel, ürituste ja külastuste kaudu. Nii nagu EMSLil on vaja infot oma liikmete kohta, vajavad liikmed teavet kodanikuühiskonna arengu ja EMSLi sellealase tegevuse kohta. 2004.a. jätkasime liikmete külastamist, et tutvuda nende tööde ning tegemistega, tugevdada EMSLi ja liikmesorganisatsioonide vahelisi suhteid, tõsta liikmete teadlikkust EMSList ja saada tagasisidet EMSLi senisele tööle ja ettepanekuid tulevikuks. Maiks külastasime 41 organisatsiooni. Liikmed pidasid EMSLi peamiseks tegevusteks:

- EMSLil on prestiiž ning positsioon oma liikmete esindajana laiemalt ühiskonnas olemas. EMSL annab liikmetele võimaluse kuuluda võrgustikku.
- EMSLil on kvaliteetsed koolitused ja teabepäevad. Ajakohased teemavalikud ning professionaalsed koolitajad. EMSLil on kolmanda sektori koolitajana oma kindel koht.
- EMSLis on väga meeldiv sisekliima, sõbralikud ja abivalmid inimesed.

Arvestades liikmetelt saadud tagasisidet, tegime 2004.a. järgmised muudatused:

- Anname iga nädal välja e-EMSLi, et hoida liikmed pidevalt kursis EMSLi tegemistega.
- Muutsime EMSLi infolehe kujundust atraktiivsemaks ning lugejasõbralikumaks.
- Tulime välja uue koduleheküljega, millele on uus tehniline ja sisuline lahendus.
- EMSLi strateegilisse planeerimisse olid esimeses faasis kaasatud kõik huvitatud liikmed.
- Muutsime liikmeks saamise avaldust, et saada ülevaade liikme kaasamisootustest ja huvitavatest teemadest.
- Alustasime liikmete kaasamismudeli väljatöötamist.

Liikmete süsteemsema kaasamise tulemusena andsid paljud liikmed oma sisendi EMSLi 2005 – 2008 strateegiliste suundade kujundamisse, rohkem liikmeid andsid oma sisendi EMSLi avalikele ja poliitilistele seisukohtadele ning EMSL seisis edukalt liikmete ühishuvide eest EKAKi tegevuskava koostamisel (nt kaasesimehena EKAKi ühiskomisjoni rahastamise ja statistika töögrupis), seadusandlike muudatuste kavandamisel (nt avalike huvide määratlemine) ja rahastamisküsimuste läbirääkimistel (nt Norra finantsmehhanismi rakendamine).

2005.a. valmiv liikmete kaasamismudel, mida aitab koostada konsultandina Eesti Euroopa Liikumise tegevjuht Rait Talvik, annab EMSLile ja liikmetele läbipaistvat, süsteemsete ning üksteise ootusi rahuldavate viiside kogumiku ning võimaldab EMSLil olla tõeliselt osalusel töötav organisatsioon.

Liikmete paremaks teavitamiseks EMSLi tegevustest saadab EMSL liikmetele igal neljapäeval kokkuvõtliku e-EMSLi (EMSL info, rahastamine, huvitav kodanikuühiskonnas).

1.2 EMSLi liikmete kaasamise ja esindamine

Suhtlemise üheks ajendiks on liikmete edukam kaasamine. EMSL on katusorganisatsioon, kes esindab oma liikmete avalikke ühishuvisid. Et seda edukalt teha, vajab EMSL liikmete-poolset sisendit, st EMSL peab omama ülevaadet liikmesorganisatsioonide hetkeolukorrast, tulevikusuundadest ning seisukohtadest ümbritseva suhtes.

Paremate tulemuste saamiseks otsustasime 2004.a. kaasamise protsessi süstematiseerida ning mõõdetavaks muuta. Selleks alustasime EMSLi liikmete kaasamismudeli väljatöötamist.

Lähtusime kahest suhtlemis- ja kaasamisviisist: proaktiivsest ehk kus EMSL on algataja ning reaktiivsest ehk kus EMSL reageerib. EMSL on neid põhimõtteid järginud kogu aeg, nüüd on nad saanud ka kirja. Kaasamismudel kirjeldab, kuidas toimub EMSLi ja liikmete suhtlemine nende strateegiate rakendamisel:

a) Proaktiivsed strateegiad

- EMSL loob ja hoiab kontakti liikmetega ning kaardistab liikmete kompetentsid ja ootused;
- EMSL arendab ennast kui võrgustikku ning otsib ise uusi partnerlussuhteid oma liikmetega;
- EMSLi strateegiline planeerimine toimub liikmetelt saadud sisendi põhjal;
- EMSLi suunad ja seisukohad kujunevad liikmetelt saadud sisendi põhjal;
- EMSL algatab õigusaktide eelnõusid liikmetelt saadud sisendi põhjal.

b) Reaktiivsed strateegiad

- EMSL vastab liikme(te) ettepaneku(te)le;
- EMSL vastab avaldustele või seisukohtadele meedias;
- EMSL kommenteerib õigusakte ja osaleb seadusloomes;
- EMSL osaleb töörühmades ja komisjonides;
- EMSL osaleb partnervõrgustiku algatustes;
- EMSL osaleb rahvusvahelistes algatustes
- EMSL reageerib sündmustele või laiemale ilmingule ühiskonnas.

EMSLi liikmed on enda seast valinud nõukogu, kelle töö tulemusena enamik mainitud tegevustest sünnib. Samas on vajalik ka EMSLi liikmete laiemad arutelud ja seisukohavõtted. Eriti praegu, kui järjest enam on EMSLil proaktiivseid tegevusi. Hetkel on mudel viimistlemise faasis.

1.3 Liikmete esindamine

2004.a. esindas EMSL on liikmeid järgmiste komisjonide ja töögruppide töös:

- Eesti Kodanikuühiskonna Arengu Kontseptsiooni (EKAK) Vabariigi Valitsuse ja kodanikeühenduste esindajate ühiskomisjon Siseministeeriumi juures. Esindaja Kristina Mänd;
- Kaasamise töögrupp Riigikantseleid juures. Esindaja Kristina Mänd;
- RAK seirekomisjon Rahandusministeeriumi juures. Esindaja Tiit Riisalo;
- RAK meetme 4.6.2 valikukomisjon Siseministeeriumi juures. Esindaja Tiit Riisalo;
- RAK meetme 4.6. kohalik sotsiaal-majanduslik areng juhtkomisjon. Esindaja Tiit Riisalo;

- Euroopa Ühenduse algatuse EQUAL seirekomisjon Sotsiaalministeeriumi juures. Esindaja Reet Valing;
- Kriminaalpreventsiooni Nõukogus Justiitsministeeriumi juures. Esindaja Lagle Parek;
- Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK). Esindaja Mall Hellam.

1.4 Teenused ja tooted liikmetele

Katusorganisatsioonina pakub EMSL teenuseid ja tooteid nii oma liikmetele kui teistele sihtgruppidele. Teenused liikmetele lähtuvad liikmete vajadustest ning on hinna poolest tunduvalt soodsamad või tasuta. Ärisektori teenuste ja toodete soodsamaks pakkumiseks oma liikmetele on EMSL sõlminud vastavad lepingud mitmete organisatsioonidega:

- Meililisti (82 aadressaati) kaudu info jagamine vähemalt kolm korda nädalas
- Pidev info kohalikest ja rahvusvahelistest rahastamisvõimalustest
- Nõustamine telefoni ja e-posti teel ning kohapeal
- Infolehe saatmine 1 kord kvartalis
- Liikmete info avaldamine infotelefonide 119 ja 1181 andmebaasides, mis on liikmetele tasuta
- Liikmete andmebaasi haldamine ja huvilistele kättesaadavaks tegemine
- Tunduvalt odavamad koolitused ja seminarid
- Sooduspakkumised ettevõtjatelt (ajakiri Saldo, kirjastus Pegasus, kontoritarvete firma Datel, Radiolinja)
- EMSLi liikmetele tasuta võimalus esitada oma rahastamissoov CAF-America kodulehele. Tegemist on USA *online* andmebaasiga, mis viib kokku ühendusi ja rahastajaid. Seda võimalust kasutasid ainult 10 EMSLi liiget ning kõik esitasid puudulikud materjalid.
- Ürituste kajastamine EMSLi kodulehel.

Need teenused vastavad liikmete kirjeldatud vajadustele ning EMSL on valmis pakkuma uusi teenuseid, kui nende järele tekib vajadus.

Teabepäevadel, koolitustel ja üritustel osalejate nimekirjade ning klientide andmebaasi põhjal tõusis liikmete aktiivsus EMSLi poolt pakutavate teenuste tarbimisel ja ligi 50% klientidest on EMSLi liikmed.

Kui EMSLi poole pöördutakse info saamiseks partnerite otsingul, rahastamisvõimaluste pakkumisega, koolitustega või kui EMSL ise korraldab arenduskoolitusi, siis on alati eelistatud need ühendused, kes on EMSLi liikmed.

1.5 Liikmete andmebaas

EMSLil on oma liikmete kohta kaks andmebaasi. Avalikuks kasutamiseks on korralik elektroonne kõigile kättesaadav andmebaas EMSLi koduleheküljel. Sisemiseks tööks on EMSLil eraldi andmebaas. Liikmete kohta kogume infot liikmetelt endilt saabuva info ja internetis leiduva põhjal. EMSLi kontoris on info paber kandjal. Igal aastal kontrollime kõikide liikmete andmeid.

1.6 Liikmemaksud

Aasta lõpuks oli liikmemaksu tasunud 78 liiget. Kokku laekus liikmetelt liikme- ja sisseastumismakse 63 550 krooni. Liikmemaksud moodustasid 4% EMSLi 2004.a. sissetulekust.

1.7 Üldkoosolek 03. aprillil 2004.a.

Üldkoosoleku toimumise ajal oli EMSLil 80 liiget. Üldkoosolekul osales 28 liiget, teistele liikmetele olid oma hääle delegeerinud 15 liiget, seega oli koosolekul esindatud kokku 43 EMSLi liiget ja vastavalt MTÜ seaduse §-le 21 ja EMSLi põhikirjale oli üldkoosolek otsustusvõimeline.

EMSLi üldkoosolek otsustas:

- Valida koosoleku juhatajaks Lagle Parek ning kinnitada päevakord
- Kinnitada EMSLi 2003. a. majandusaasta aruanne koos audiitori järeldusotsusega
- Valida EMSLi nõukogu 8-liikmeline
- Valida EMSLi nõukogu koosseisus: Mall Hellam (Avatud Eesti Fond), Uku Lember (AIESEC Estonia), Jaan Manitski (Viinistu Kunstimuseum), Madis Masing (Eesti Üliõpilaskondade Liit), Lagle Parek (Caritas Eesti), Toomas Trapido (Eestimaa Looduse Fond), Reet Valing (Kodanikukoolitus), Rein Voog (Euronext).
- Võeti teadmiseks EMSLi plaanid 2004 – 2005.

Üldkoosolek toimus Teatriliidu saalis Tallinnas.

2. EMSLi arenguprogramm

Eesmärgiks on toimiv kodanikuühiskond et kolm sektorit saaksid koos töötada, ühenduste tegevust soodustav toimimiskeskond ja erinevad ühendused ja inimesed oleksid oma mitmekesisuses ja eriarvamustes tunnustatud partnerid riigile:

- .1 Suurüritused
- .2 Kodanikuühiskonna arendamine
- .3 Mittetulundussektori sisekeskkonna arendamine ja projektid
- .4 Koostöö ja ühistegevus
- .5 Rahvusvahelised suhted ja projektid
- .6 Avalikkussuhted

2.1 Suurüritused

Aastaid korraldab EMSL üle-eestilisi üritusi, et ühendused ja huvigrupid oleksid oma mitmekesisuses ja eriarvamustes tunnustatud partnerid riigile, inimeste teadlikkus mittetulundussektorist, selle tegemistest ja arengutest kodanikuühiskonnas oleks tasemel. Üritused toovad kokku inimesi erinevatest piirkondadest, valdkondadest ja asutustest ning annavad kodanikuühiskonna arengule ühtse suuna. EMSL koordineerib oma tegevusi teiste ühenduste ja koostöövormidega, et hoiduda topelttööst ning kordustest.

2.1.1 Aasta tegijate tunnustamine

Igal aastal tunnustab EMSL kodanikuühiskonna aasta parimaid liikmeid, valides konkursi teel välja MTÜ, SA, hea ettevõtte, eraannetaja, vabatahtliku ja missiooniinimese. Otsused tunnustuse saajate osas teeb EMSLi nõukogu. Aasta tegijaks saab see, kes on ühiskonnas midagi uut liikuma pannud, loonud või muutnud. 2004.a. korraldasime aasta tegijate tunnustamise koos Riigikogu esimehega. 19.02.2004 austati Tallinnas Riigikogu Valges saalis 2003.a. tegijaid kodanikuühiskonnas, kes oma tegevusega olid aktsioonide korraldajad ja masside liigutajad:

- MTÜ Prussakovi nimeline rattaühing
- SA Pro Narva
- Vabatahtlikud Elina Kaitila ja Eneli Arusaar
- Missiooniinimene Jaan Manitski
- Hea ettevõtte TELE 2 Eesti AS.

Eraannetaja tiitel jäi sobiva kandidaadi puudumisel välja andmata. Tunnustamisüritusel esines kõnega peaminister Juhan Parts. III kodanikuühenduste konverentsil 2003.a. läbi viidud uuringut

kodanikuühenduste kohta esitles Juhan Kivirähk uuringufirmast Faktum. Laulsid ja tantsisid lastestuudio Kukupai laululapsed. Materjal ja pildid on üleval EMSLi kodulehel.

.2 Suvekool "Kapital" Jänedal

EMSLi kuues suvekool "Kapital" toimus 03.-04.09.2004 Jänedal Mõisas. Teemaks oli ühenduste majanduslik elujõulisus ning eesmärgid seadsime järgmised:

- aidata Eesti ühendustel omandada uusi teadmisi ja oskusi ühendustes kasutuselolevate vahendite (raha, inimesed, vara jne) paremaks korraldamiseks ja juhtimiseks,
- tõsta teadlikkust uutest vahenditest ja võimalustest kolmandas sektoris, k.a. EKAK,
- anda teadmisi finantsjuhtimisest ja vahendite korraldamisest,
- näidata, kuidas üks väärtus toodab järgmisi väärtusi,
- jagada erinevate ühenduste kogemusi.

Suvekoolis osales 150 inimest. Tagasiside oli positiivne: kiideti rõõmsat õhkkonda, kus on lihtne teiste tegemistega tutvuda; kohta, toitlustust ja korraldust. Päevakava oli aga väga tihe. Suvekoolide jätkamine on vajalik ja 2005.a. teemaks on kavandatud avalikkussuhted, esinemine jms. Enne suvekooli kohtusime kõikide esinejatega ja rääkisime läbi meie ootused. Suvekool toimus USA saatkonna projekti raames.

Esinesid: Hardo Pajula, Estonian Business School; Kaidi Holm, juhtimiseksperit; Peep Mardiste, Eesti Keskkonnaühenduste Koda, Eesti Roheline Liikumine; Agu Laius, Ühiskondliku Leppe SA; Marit Otsing, Eesti Korterühistute Liit; Maris Puurmann, Siseministeerium; Eino Pedanik, Kultuuriministeerium; Mall Hellam, EMSLi nõukogu, AEF; Peter S. Treialt, Deloitte & Touche; Ants Sild, Baltic Computer Systems; Jaan Urvet, Eesti Harrastusteatri Liit; Kairi Birk, EMSL; Uku Lember, EMSLi nõukogu, AIESEC; Madis Masing, EMSLi nõukogu, Eesti Üliõpilaskondade Liit; Anna Gramberg, Tartu Vabatahtlike Keskus; Elina Kivinukk, EMSL; Artur Taevere, Heateo SA; Kristina Mänd, EMSL; Eesti; Voldemar Kolga, Tallinna Pedagoogikaülikool, Andrus Rikkas, Kaubandus-Tööstuskoda; Kadri Allikmäe, Heateo SA.

.3 2005.a. IV kodanikuühenduste konverents

2004.a. algasid ka IV kodanikuühenduste konverentsi ettevalmistused. Konverents toimub 25.-26.11.2005 Viru konverentsikeskuses. Teemaks on eestkoste. Saime kinnituse erinevatelt rahastajatelt ning valmis on esialgne päevakava ja kinnitati peaesinejad.

2.2 Kodanikuühiskonna arendamine

Eesmärgiks on leida ja rakendada võimalusi ühenduste osavõtuks ühiskonnale oluliste otsuste tegemisel, tõsta ühenduste ja kodanike osalust ühiskonnaelu korraldamisel ning aktiveerida koostööd valitsus- ja ärisektoriga.

Inimesed tahavad oma elu kujundamises ikka ise osaleda. Kodanikuühiskonnaks nimetataksegi ühiskonda, mis võimaldab kodanike osalust ja loob sobivaid võrgustikke. EMSL on selle nimel kõvasti tööd teinud ja seda peamiselt Eesti Kodanikuühiskonna Arengu Kontseptsiooni (EKAK) algataja ja korraldajana. EKAKi raames loome strateegiat, mis aitaks ühendustel ja avalikul sektoril üksteist paremini mõista ning luua paremad tingimused ühenduste tegevuseks. Selle kaudu muutub tõhusamaks ka ühenduste osalemine seadusloomes ning poliitika kujundamises.

EMSLi peamised suunad seoses kodanikuühiskonna arendamisega 2004.a. olid olla arvestatud avaliku sektori institutsioonide poolt, saada jätkusuutlikku sissetulekut koostööst ettevõtjatega ja leida partnerid, et 50% üldkeskkonna asjadest oleks tehtud koos teiste organisatsioonidega

Konkreetsete tegevustena tegime tööd EKAKi rakendamiseks, töötasime erinevate ministeeriumitega, korraldasime avalike teenuste pakkumise seminari Helsingis ja Tallinnas, jätkasime tööd katusorganisatsioonidega, tutvustasime EKAKi ning Eesti ühenduste saavutusi teistes riikides ja nõustasime teiste riikide ühendusi EKAKi-laadse strateegia koostamiseks.

2.2.1 Eesti Kodanikuühiskonna Arengu Kontseptsioon *EKAK*

EMSL töötas EKAKi rakendamise nimel Vabariigi Valitsuse ja kodanikeühenduste esindajate ühiskomisjonis ja juhtis kaasesimehena koos Rahandusministeeriumi esindajaga rahastamise ja statistika töögruppi. EKAKi ühiskomisjon hakkas tööle oktoobris 2003 ja aasta lõpuks valmis igal töögrupil (kokku kolm: kaasamise ja seadusloome töögrupp, rahastamise ja statistika töögrupp, kodanikuhariduse töögrupp) esimene versioon nende valdkonnas olevate küsimuste olukorrast, probleemidest ning võimalikest lahendustest ja ettepanekutest.

Töögrupid läksid tööle, kuid oli selge, et EMSLi varasem ja korduvalt välja öeldud arvamus, et EKAKi ÜK komisjoni ühenduste-poolsed liikmed, kes nimetati sinna ministeeriumide soovitusel, ei ole endale võetud ülesannete tasemel. 2004.a. tegevus töögruppides kinnitas seda. Tööd on vabatahtlikult teinud tegelikult ainult paari organisatsiooni esindajad. Rahastamise ja statistika töögrupis esindatud ministeeriumite esindajate panus on olnud väga hea. Rahandusministeeriumi esindaja vahetus 2004.a. suvel ja praegu on kaasesimeheks Tiia Niine riigieelarve osakonnast.

EKAKi rakendamine on olnud huvitav, raske ja rohkem ühenduste aktiivse pealesurumisega protsess. EMSL, Avatud Eesti Fond, EMÜ jt on aastaid tutvustanud EKAKi välismaal ning saanud sellega Eestile palju plusspunkte. Sellist ühenduste algatust tunnustavad nii teiste riikide ühendused kui valitsused.

2004.a. jõudsimme ka veendumusele, et Eesti poliitikud ei ole suutnud neile nõ. kandidul kätte toodud tulemust kasulikult ära kasutada ja me peame siiani tegelema elementaarse selgitustööga, tehniliste küsimustega (kes on komisjonis jms) ning enda tõestamisega. EKAKi ÜK tööd juhtinud regionaalminister Jaan Õunapuu on oma tööga hästi hakkama saanud, kuid tema eestkõnelemine ei ole poliitikute seas leidnud laiemat mõistmist. EMÜ algatusel loodi ka Riigikogu EKAKi toetusrühm.

EMSLil ei ole vahendeid EKAKi ÜK töös osaleda. Oleme üks Eesti väheseid suuri ja üleriigilisi katusorganisatsioone, kes ei saa riigilt toetust. Oleme seda taotlenud igal aastal Siseministeeriumi kaudu, ning alati on see erinevatel põhjustel tagasi lükatud. Sisuliselt on terve meie töö olnud tehtud vabatahtlikkuse alusel; see on võtnud ligi 40% juhataja tööajast ning avaldanud mõju EMSLi suutlikkusele muudest allikatest vahendeid leida. Lubasime, et kui EMSL jääb ka 2005.a. riigipoolse toetuseta, astume sellest tööst välja, et keskenduda nendele tegevustele, mille katteks me toetust leiame ja teenime. EKAK ei ole kolmanda sektori ega paari ühenduse eraasi ning selleks raha küsimine fondidest, ettevõtjatelt jne on sobimatu.

2004.a. kogunes rahastamise ja statistika töögrupp viiel korral. Märtsiks valmis ettepanek EKAKi rakendamise tegevusplaani, mis esitati Vabariigi Valitusele (VV) juunis. Suvel tegevuskava viimistleti ning VV võttis selle 12.08 vastu. Sügisel arutas töögrupp põhjalikult EKAKi tegevuskavas toodud eesmärkide saavutamise seotud tegevuste elluviimist. Leidsime, et selle tarbeks on kõige mõttekam võtta tööle inimene (ekspert), kes tunneb riigi eelarve koostamist, erinevaid riigieelarvest kodanikuühenduste rahastamiseks kasutatavaid mehhanisme ning on võimeline tegema koostööd kodanikuühenduste, ministeeriumide ja erakondadega. Eksperti ülesanded lähtuvad EKAKi rakendamise tegevusplaanis kajastuvatest eesmärkidest ja loodetud tulemustest. Ekspert asub tööle EMSLi, tema tegevust juhendab projekti juhtkomitee ning eksperti töö on sisendiks EKAKi ühiskomisjonile.

Tutvustasime EKAKi seonduvat igal ürituse ja igas trükises. EMSL sõlmis lepingud nii Läti kui Venemaa juhtivate ühendustega ja nõustasime neid 2004.a. samalaadsetes protsessides. Nende protsesse rahastavad vastavate riikide valitsus ning Euroopa Liit.

2004.a. alustasime koos Siseministeeriumiga EKAKi rahvusvaheline seminari ettevalmistusi, mis toimub 2005.a. märtsis ning soovime siia tuua Kanada, Inglismaa ja Šotimaa vastavad spetsialistid, et võrrelda erinevates riikides samalaadsete protsesside rakendusosa, näidata Eesti saavutusi ning jagada oma teadmisi nende riikide esindajatega, kellel see protsess ees on.

12.12.2004.a. möödus kaks aastat EKAKi vastuvõtmisest Riigikogus. 2005.a. jaanuaris toimub EKAKi avalik arutelu Riigikogus. Kaks aastat näidanud, et ühendused ja avalik sektor suudavad tõhusalt koos töötada, kui selgeks on räägitud ühine eesmärk. EKAK on esimene dokument, kus on välja öeldud, millist ühiskonda Eesti soovib: eesmärgiks on jõuda teadmistel baseeruva ühiskonnani, kus kodanikud saaksid aktiivselt osaleda, oleks teadlikud oma rollist ning enda seostest teiste ühiskonna liikmetega.

2.2.2 *Uuringud ja statistika*

2004.a. tegime neli tööd:

- ettevõtjate ühenduste uuring,
- katusorganisatsioonide kaardistamine,
- suvekooli raames rahastamise küsitlus,
- ühenduste jätkusuutlikkuse hindamine.

Valmis ettevõtjate ühenduste projekti raames valmis raport ettevõtjate ühendustest ja nende kogemustest kaasamisest. Raport on saadaval Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehele. Suvekooli raames küsitlesime paarikümnet ühendust seoses rahastamisega. Tulemused on sisendiks EKAKi rahastamiskonsultandi tööle.

Arendasime edasi Poliitikauuringute Keskuse Praxis Statistika projekti tulemusi ning need kajastuvad EKAKi rakendamise tegevusplaanis. Projekti eesmärgiks oli aidata Statistikaametil koostöös huvitatud mittetulundussektori ja teadlaskonna esindajatega korrastada Eesti mittetulundussektori kohta käivat statistikat nii, et kogutavad andmed ja nende töötlemisel saadavad tulemused vastaksid primale rahvusvahelisele tasemele ja aitaksid kaasa Eesti riigi ja mittetulundussektori koostöö arendamisele. Ettepanekute eesmärgiks on tagada Eesti kodanikeühendustelt kogutava statistilise info süsteemsus, regulaarsus, kõikehõlmavus ja rahvusvaheline võrreldavus.

EMSL osales ka uue kodanikuühiskonna uuringu koostamisel. Uuringut hakkab läbi viima Erle Rikmann Eesti Humanitaarinstituudist ja see saab valmis 2005. a. kevadeks.

NGO Sustainability Project (projekt)

Viiendat aastat hindas EMSL ühenduste elujõulisust Ameerika Ühendriikide Rahvusvahelise Abi Agentuuri (USAID) koostatud indeksiga, mille aluseks on seitse mõõdet: seadusandlik keskkond, organisatsiooni tegutsemisvõime, majanduslik elujõulisus, eestkoste ja poliitikate mõjutamine, teenuste osutamine, infrastruktuur ja avalik imago. Varasemad ülevaated on saadaval meie koduleheküljel. Kuna samasugust mõõtmist tehakse kõikides Kesk- ja Ida-Euroopa riikides, siis võimaldavad tulemused tutvuda ka teiste riikide ühenduste olukorraga ning võrrelda neid Eesti omaga.

Eesti on tugevalt arenenud, meid iseloomustavad koostöö, hea seadusandlik keskkond, tugev infrastruktuur ning positiivne meediakajastus. Arendamist vajavad organisatsioonide tegutsemisvõime ja finantssuutlikkus. Indeksi määramisel osalesid eksperdid eri valdkondadest: Mall Hellam, Avatud Eesti Fond (rahastaja esindaja), Katrin Enno, Balti-Ameerika Partnerlusprogramm (rahastaja esindaja), Annikky Lamp, Tallinna kesklinnaavalitsus (kohaliku omavalitsuse esindaja), Andri Maimets, ajaleht Postimees (meediavaldkonna esindaja), Evelin Uibokand, Harju MV (maavalitsuse esindaja), Tuulike Mänd, Tartu Vabatahtlike Keskus (tugiorganisatsiooni esindaja), Ingrid Kera, Läänemaa Maakondlik Arenduskeskus (tugikeskuste esindaja), Kaidar Raudmets, EVEA (ettevõtete ühenduste esindaja), Erle Rikmann, Eesti Humanitaarinstituut (sotsioloog), Maris Puurmann, Siseministerium (avaliku sektori esindaja), Artur Taevere, Heateo SA (heategevusliku sihtasutuse esindaja), Ülo Siivelt, EMÜ Esinduskogu (ühenduste võrgustiku esindaja). Arutelu juhatas Kristina Mänd ning protokollis Elina Kivinukk.

Olulise muutusena 2004.a. toodi nihet meedia suhtumises: enam on hakatud positiivselt kajastama kolmanda sektori tegevust. Endiselt vajavad arendamist organisatsioonide tegutsemisvõime ja finantssuutlikkus.

2.2.3 Suhted avaliku sektoriga

Kodanikuühiskond vajab tugevat erasektorit, mõistlikku avalikku sektorit ning aktiivset mittetulundussektorit. Seetõttu töötas EMSL pidevalt avaliku sektori asutustega ja ettevõtjatega.

2004.a. süvenesid EMSLi suhted riigiasutustega oluliselt. EMSL töötas EAS Regionaalarengu Agentuuriga, peaministri bürooga, riigikogu esimehe bürooga, riigikantseleiga, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga (MKM) ning paranesid suhted Siseministeeriumiga. Jätkusid head suhted Rahandusministeeriumiga ja Harju Maavalitusega.

Riigikogu

Riigikogu esimehe bürooga korraldasime aasta tegijate tunnustusürituse, suhtlesime vajadusel erinevate erakondadega ning osalesime Riigikogu kommunikatsioonistrateegia arutelul (Mall Hellam ettekandega huvigruppide ootustest). EMSLi meediakoordinaator Alari Rammo on ka Riigikogu esimehe nõunik.

Riigikantselei

Riigikantselei korraldas 30.09 - 01.10 Tartus riigiteenistujate foorumi, kus Kristina Mänd esines ettekandega strateegilisest koostööst Eestis ja Euroopa Liidus "Kuidas hästi valitseda?". EMSLil oli ka töögrupp kaasamisest, mille raames tutvustasime ettevõtjate ühenduste projekti tulemusena välja töötatud ühenduste kaasamismudelit. Töögruppi juhtisid EMSLi konsultant Daimar Liiv ja Mall Hellam. Materjalid on saadaval Riigikantselei kodulehel.

Suhtlemine riigisekretäriaga viis ka Riigikantselei juurde kaasamise töögrupi moodustamiseni, mida juhivad valitsuse infonõunik valitsuse kommunikatsioonibüroos Eleka Rugam-Rebane ning mille tulemusena valmivad head kaasamistavad. EMSL on töögrupi liige.

Siseministeerium

EMSL peamine partner on Siseministeeriumi Kohaliku omavalitsuse ja regionaalarengu osakond. 2004.a. tegime koos tööd EKAKi ühiskomisjoni raames. Tänu regionaalministri ametikoha loomisele ja Jaan Õunapuu tegevusele on oluliselt paranenud suhtumine ühendustesse ning arenenud kodanikuühiskonna toimimine.

Rahandusministeerium

2004.a. oli EMSLil Rahandusministeeriumis kaks peamist partnerit: riigi eelarve osakond seoses EKAKi ÜK-ga, riigieelarvestrateegia (RES) 2005 – 2010 koostamisega ja Norra finantsmehhanismiga ning maksupoliitika osakond seoses tulumaksuseaduse muudatusega avalike huvide kohta. Eraldi teemana kerkis suvel üles Norra finantsmehhanismi koostamine ja ühenduste mittekaasamine sellesse protsessi.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Seoses Taani riigi finantseeritud ettevõtjate ühenduste arendusprojektiga alustas EMSL suhtlemist Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga (MKM). MKM ametnikud suutsid tagada kantsleri ja asekanterite huvi ühenduste kaasamise vastu ning meie koostöö jätkus ka pärast projekti lõppemist erinevate ürituste ja EKAKi protsessi raames. MKM on huvitatud ettevõtjate ühenduste projekti osalisest jätkamisest.

Sotsiaalministeerium

2004.a. suhtlesime avalikkussuhete osakonnaga avalike teenuste üleandmise seminari ning EKAKi rakendamise teemadel. 2004.a. esitasime Sotsiaalministeeriumi kaudu projekti pensionäride ühenduste koolitamiseks Hasartmängumaksunõukogule ja suhtlemine vastutava Sotsiaalministeeriumi ametnikuga oli väga negatiivne ning aeganõudev. Lepingute sõlmimine võttis kuid aega ning ametnik ei suutnud vastata meilidele ega kirjadele. Asi lahenes, kui teavitasime asekanterit.

Põllumajandusministeerium

EMSLil otseseid suhteid Põllumajandusministeeriumiga ei ole, kuid 2004.a. pöördusime korduvalt ministri poole seoses Euroopa Liidu struktuurifondide meetme 3.5. "Külade taastamine ja arendamine" tingimustega, mille kohaselt saavad projekte taotleda ainult MTÜd ja mitte SA-d. Palusime selgitusi ning soovisime, et see tingimus muudetakse. Minister vastas, et sihtasutuste kaasamiseks on vajalik programmtäiendi muutmine, mis on pikk ja aeganõudev protsess. Arvestades asjaolu, et programmiperioodi lõpuni on jäänud vähe aega, leidis ministeerium, et muutuse tegemine pole otstarbekas. Nõustusime sellega ja loodetavasti edaspidi selliseid tingimusi ei seata. Teavitasime sellest ka Kodukanti.

Teised ministeeriumid

Suhtlemine Haridus- ja teadusministeeriumiga, Kultuuriministeeriumiga ja Välisministeeriumiga on olnud positiivsed. Justiitsministeeriumiga on EMSLil suhtlemine kriminaalpreventsiooninõukogu raames ning Justiitsministeerium lükkas tagasi Rahandusministeeriumi poolt esitatud avalike huvide määratluse täpsustamise muudatused. EMSLil puuduvad kokkupuuted Kaitseministeeriumiga. 2003.a. oli EMSL kaasatud Säästev Eesti 21 (SE 21) juhtkomisjoni töösse. See oli igati asjalik ja huvitav. Paraku on Keskkonnaministeerium oma ministri näol kasutanud oma tugevama positsiooni, et Eestimaa

Looduse Fondi tegevust piirata ja piiranud ELFi võimalusi saada toetusi Keskkonnainvesteeringute Keskusest.

Harju Maavalitsus

Koostöö Harju Maavalitsusega jätkus ka 2004.a. Koos korraldasime 3 teabepäeva Harjumaa ühendustele vastava projekti "Harjumaa ühenduste koostöö" raames, mis algas juba 2003.a. EMSLi esindajad on olnud kutsutud Harju MV üritustele ning vastupidi.

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

2003.a. alustatud läbirääkimised viisid selleni, et EAS ja EMSL sõlmisid 2004.a. lepingu, mille alusel EMSL osutab Harjumaa ühendustele nõustamis- ja infoteenust. Seega tagasime EMSLi mitmeaastase nõustamisteenuse jätkumise maakondlike arenduskeskuste (MAK) võrgustiku osana. Enamik EMSLi tugikeskuste koordinaatoreid töötavad MAKides ühenduste nõustajatena. Eraldi sõlmiti lepinguid EMSLi ja EASi vahel üksikute tellimuste osas. EMSLi nõustaja osales EASi poolt korraldatud koolitustel ning nõustas MAKide konsultante.

Aasta lõpus saime EASilt tagasiside meie klientide teenindamine kohta. See oli suurepärane, Katrin Kala tööd hinnatakse väga kõrgelt. Kokkuvõtlikult olid EMSLi näitajad MAK keskmiste näitajate põhjal üle keskmise. Eriti teeb rõõmu see, et "küsimustele, millega keskusesse pöörduiti, said vastuse kõik küsitlusele vastanud kliendid" ning juhul, kui kliendile lubati konsultatsiooni käigus midagi, siis see lubadus täideti 100% juhtudest.

Tagasiside ja lepingu täitmine andsid meile alust arvata, et EAS on huvitatud EMSLiga lepingu sõlmimisest ka 2005.a. Paraku võttis EAS vastu otsuse, et vastavat teenust pakuvad edaspidi ainult MAKid. Küll aga soovib EAS osta meilt koolitusi ja trükiseid.

Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) finantsmehhanismide vahendite planeerimise

17.11.04 sõlmiti Tallinnas vastastikuse mõistmise memorandum Norra finantsmehhanismi rakendamiseks. Norra ja EMP vahendeid vaadeldakse osana Riigi eelarvestrateegia (RES) (2006-2009) koostamise protsessist. Kodanikuühenduste pädevuse ja haldussuutlikkuse suurendamine on kahtlemata prioriteet nii siseriiklikult kui ka doonorriikidele. Norra ja EMP vahendite rakendamiseks luuakse vastav juhtkomisjon, mille ülesanneteks on Riikliku Kontaktasutuse nõustamine projektide valikul ja hiljem projektide rakendamise järeelvalve.

EMSL pöördus 2004.a. korduvalt kirjadega Rahandusministeeriumi ja Siseministeeriumi poole, et saada teavet, kuidas finantsmehhanismide planeerimine läheb ning millal konsulteeritakse alaeasmärkide väljatöötamiseks ühendustega. Seda ei juhtunud. Vastavalt kokkuleppele Keskkonnaühenduste Kojaga saatsime siiski oma ettepanekud. Saime vastuse Rahandusministeeriumilt kui finantsmehhanismi eestipoolselt riiklikult kontaktasutuselt, et huvigruppe peavad kaasama haruministeeriumid sarnaselt Riikliku Arengukava (RAK) koostamisega. Saatsime ettepanekud meie partnerile ehk Siseministeeriumile. Andsime oma tegevusest teada ka Norra saatkonnale ning Norra välisministeeriumile. Ühiste pingutuste tulemustena on ühendustele olulised prioriteedid paigas (nt inimressursi arendamine, keskkond), kuid nende sisu üle arutelusid ei toimunud. Norra asutused olid väga head partnerid ja me teavitasime neid Eesti ministeeriumite tegevusetusest pidevalt.

Üksteisemõistmise memorandum Norra ja Eesti vahel kirjutati alla 17.11. Toimus ka seminar, kus avalikkust teavitati. Summa on 500 miljonit Eesti krooni 2004 - 2009. Protsess jätkub 2005.a. Materjalid on saadaval Norra saatkonna ja rahandusministeeriumi kodulehel.

Avalike teenuste pakkumine

Koos Briti saatkonnaga Tallinnas ja Helsingis korraldas EMSL eesti ametnikele ja ühendustele seminari avalike teenuste pakkumisest. Seminar oli Eesti, Soome ja Suurbritannia koostöö. 09.-11.11 toimus seminar Helsingis, 12.11 toimus seminar Tallinnas. EMSL vastutas Eesti-poolse korralduse eest (programm ja osalejad). Teemadena käsitleti avalike teenuste pakkumist ühenduste poolt erinevates riikides, mittetulundussektori eeliseid ja takistusi, koostööd võimaldavaid raamistikke (EKAK, Compact) ja seadusandlust ning külastati häid näiteid Helsingis.

Eesti grupp oli väga hea ja aktiivne ning koosnes 5 ühenduse esindajast (Marika Ratnik, Lastekaitse Liit, Marion Bobkov, Eesti Noortekeskuste Ühendus, Külli Urb, Tallinn Puuetega Inimeste Koda, Jon Ender, Eesti Õiguskeskus, Alari Rammo, EMSL) ja 3 avaliku sektori esindajast (Kati Ellandi, Sotsiaalministeerium, Maris Puurmann, Siseministeerium, Ene Tomberg, Tallinn Sotsiaal- ja Tervishouamet). Tulemata jäi ajakirjanik Anneli Ammas. Tallinnas toimunud päevale olid kutsutud ka Annikky Lamp Kesklinna Valitsusest, Evelin Uibokand Harju Maavalitsusest, Ülle Lepp Eesti Nägemispuuetega Inimeste Fondist, Kristi Rüütel Tervise Arengu Instituudist. Paar kutsutat jätsid tulemata.

Osalejaid algatasid mitu projekti, EMSL algatus puudutas EKAKide tegemist kohalikul tasemel. Eesti grupp otsustas tuua avalike teenuste pakkumise üleandmine kolmandale sektorile nii mittetulundussektori ja avaliku sektori tähelepanu alla ning korraldada vastav seminar 2005.a. talvel. Partnerid: EMSL, Lastekaitse Liit, Eesti Õiguskeskus, Tallinna Puuetega Inimeste Koda, Siseministeerium, Sotsiaalministeerium, Tallinna Tervishoiu- ja Sotsiaalamet, EAS MAK. Projekt oli EMSLile raske, sest tegime seda ilma igasuguse rahalise toetuseta saatkondade poolt. Tulemused olid aga head.

Avalikud huvid ja tulumaksuseadus

EMSLi üheks eesmärgiks on ka seadusloomes osalemine ja selle muutmine ühendustele soodsamaks ja sõbralikumaks. Juba 2003.a. alustasime koos Rahvusvahelise Mittetulundusliku Seadusandluse Keskuse (ICNL) ja Raidla & Partnerid advokaadibürooga avalike huvide määratlemisega Tulumaksuseaduse paragrahv 11 raames. 2004.a. jätkusid arutelud Rahandusministeeriumi ja Justiitsministeeriumi esindajatega. Rahandusministeerium oli nõus muudatuste viimisega valitsuseni. Takistus tuli Justiitsministeeriumilt, kes arvas, et muudatusi pole tarvis ning selle asemel tuleb tööle panna maksuametnikud. EMSL ja Rahandusministeerium nii ei arvanud ja vastavad muudatused jõuavad 2005.a. siiski valitsuseni. Oma toetuse andis ka rahandusminister.

See paragrahv on tähtis kõikidele MTÜdele ja SAdele, kelle tegevus toimub avalikes huvides. Tulumaksuseaduse paragrahvi 11 tähtsaimaks muudatusettepanekuks on avalike huvide defineerimine, st. üksnes ühendused, mis muudatusettepaneku definitsiooni järgi tegelevad avalikes huvides, saavad taotleda ja saada tulumaksusoodustust. Teiseks oluliseks muudatuseks on professionaalse komisjoni (esialgse nimega Avalike huvide komisjon) loomine, mis vaatab läbi ühenduste avaldused nimekirja kandmiseks. Komisjon koosneb peamiselt oma ala professionaalidest ja seega peaks tagama ühenduste nimekirja kandmisel või sellest keeldumisel õiglasema lahendi.

2.2.4 Äri sektor ja ettevõtjad

Tänu EMSLi 2002.a. filantroopiaprojektile ning üldistele arengutele ühiskonnas on ettevõtete panus ühendustesse arenenud. Suure panuse andis ka ettevõtjate ühenduste projekt. EMSLil on head suhted Eesti Kaubandus-Tööstuskojaga ning EVEAga. Ettevõtja sotsiaalne vastutus (CSR) on muutunud arusaadavamaks ning ettevõtjad on hakanud nägema ühendustes partnereid ja vastupidi.

Ettevõtte sotsiaalne vastutus

26.11 korraldasid Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtete Assotsiatsioon (EVEA) ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (EKTK) koostöös konverentsi “Ettevõtte ühiskondlik vastutus – miks ja kellele?”, mille eesmärk oli tutvustada Eesti ettevõtjatele ja ettevõtetele ühiskondliku vastutuse olemust, võimalusi ning kuidas ühiskondliku vastutuse põhimõtete teadlik rakendamine toetab ettevõtte põhitegevust ja konkurentsivõimet. Konverentsil käsitleti praktilisi näiteid Eesti ettevõtete senisest tegevusest, mis aitavad mõista CSR potentsiaalset kasu nii ühiskonnale kui ka ettevõtetele. EMSL oli partneriks koostöövõimaluste tutvustamisel äri sektori ja kodanikuühenduste vahel, pidades koos Falck Eesti AS juhi Peeter Tohveriga ühise ettekande “Miks ettevõtte sotsiaalse vastutus?”. Ühtlasi soovitasime sotsiaalseosega turunduse teemal esinema Indigo Bates/Red Cell juhi Margus J. Klaari.

Filantroopia

Koos Heateo SA otsustasime, et alustada kampaaniaga, mille eesmärgiks on tõsta ühiskonnas teadlikkust heategevuse olemusest, ergutada eraisikute valmisolekut igapäevaelu kõrvalt kaaskodanike heaks tegutseda ning luua vabaühenduste abil toimiv võrgustik võimalustest, kuidas igaüks saaks hoolimise või oma käitumise abil ühist elukeskkonda paremaks muuta.

Taotlesime projekti läbiviimiseks Philip Morris Eesti OÜlt toetust 100 000 krooni, millele lisanduksid meediaväljaannete poolt pakutavad võimalused. Kahjuks me selle ettevõtmisega edasi ei jõudnud ja jätkame 2005.a.

2.3 Mittetulundussektori sisekeskkonna (kultuuri) arendamine

Eesmärgiks on hea valitsemise põhimõtete rakendamine, uute juhtimisvõtete jagamine ning rahvusvaheliste suundade levitamine Eestis ühendustele. 2004.a. olid EMSLi peamisteks prioriteetideks katusorganisatsioonide arendamine ning hea valitsemise põhimõtete levitamine nõukogu/juhatusese töö arendamise kaudu.

2.3.1 *Katusorganisatsioonide arendamine (arendusprojekt)*

Projekt käivitus juba 01.10.2003. Projekti juhtis Tiit Riisalo. Eesmärgiks oli ühendada ja kujundada põhjalikumalt Eesti suuremate ja tegusamate katusorganisatsioonide tegevust:

- Sünniks selge määratlus, kes ja mis on katusorganisatsioon,
- Lepitakse katusorganisatsioonide seas kokku oma rollis, ülesannetes, kohustustes,
- Hakkaks toimima katusorganisatsioonide omavaheline suhtlemine ja tekiks usaldus,

- Jagatakse kogemusi katusorganisatsioonide tegevustes: liikmetega seotud küsimused, eestkoste, rahastamine, esindamine, info liikumine, hea juhtimine, poliitikate mõjutamine jne,
- Katusorganisatsioonid tutvustaksid oma liikmetele EKAKi ja selle rakendamist ning eetikakoodeksit kui hea juhtimise ühte kriteeriumit,
- Katusorganisatsioonid oleksid paremini teadlikud ja oskuslikumad suhtlemisel KOV ja keskvalitsusega,
- Euroopa Liidu raames partnereid ja teostajaid otsivatele organisatsioonidele ja ühendustele on andmebaas Eesti katusorganisatsioonidest kättesaadav,
- Katusorganisatsioonid omandavad teadmisi Euroopa tasandil suhtlemisest ja lobitööst.

Kavandatud tegevused viidi ka ellu. 2003.a. olid peamised tegevused teadaolevate katusorganisatsioonide kaardistamine, neile küsimustiku koostamine, teabe ja arusaamade kogumine katusorganisatsiooni olemusest, rollist ja kohustustest, katusorganisatsioonide andmebaasi koostamine, katusorganisatsioonide kogemuste selgitamine, konsultatsioonid National Center for Voluntary Organisations (NCVO) ekspertidega ja vastava töögrupi läbiviimine III kodanikuühenduste konverentsil.

2004.a. projekt jätkus:

- Küsimustik: saadeti laiali küsimustik katusorganisatsioonidele eesmärgi, liikmeskonna, struktuuri jms kohta. Küsimustiku täitis ja saatis tagasi 46 organisatsiooni ehk 30% küsimustiku saanud ühendustest. Neid laekus aga veel ja info kanti jooksvalt andmebaasi. Praegu on EMSLi koduleheküljel ühenduste andmed. Selgitasime, millisel katusorganisatsioonil on vajalikus vallas kogemused, mida koolituste käigus teistega jagada või õpetada.
- Mõiste: katusorganisatsiooni mõiste on kirjas Kodanikuühenduste sõnaraamatus.
- Andmebaas: koostati eestikeelne andmebaas, mis on kättesaadav kõikidele huvilistele, Eesti tegelikest ja toimivatest katusorganisatsioonidest, nende liikmetest ja eesmärkidest. Andmebaas on osaliselt tõlgitud inglise keelde. Andmebaasis on teave ka Euroopa tasandil vajaminevate kogemuste kohta.
- Rahvusvaheline töö: projekti tutvustati rahvusvahelisel üritusel: EMSLi juhataja tutvustas katusorganisatsioonide projekti CIVICUSE viiendal assambleel. Ühtlasi on kogu projekti vältel jälgitud CIVICUSE analoogse projekti "CIVICUS Affinity Group of NGO Associations" arenguid ja arvestatud selle projekti raames väljatöötamisel olevate

soovitustega. EMSLil on määrav roll selles grupis ning on alanud arutelud katusorganisatsioonide seminari korraldamisest.

- Kokkusaamised: EMSL korraldas katusorganisatsioonidele kolm kokkusaamist.
 - 1) 11.03 – osales 10 katusorganisatsioon ja arutluse all olid EKAKi ühiskomisjoni tegevus ning katusorganisatsioonide rollist ja võimalustest EKAKi rakendamisel; Riikliku Arengukava (RAK) kui struktuurifondide rakendusdokumendi seirekomisjoni töö ja katusorganisatsioonide roll selles; arutelu katusorganisatsioonide koostöö võimalustest ja vajadustest, (katusorganisatsioonide mitteformaalse võrgustiku ellukutsumine projekti raames, järgmiste infopäevade võimalikud teemad ja toimumise ajad, kuidas kogemusi vahetada, esindamine, kaasamine, katusorganisatsiooni peamised ülesanded nagu eestkoste ja poliitikate mõjutamine, lobitöö, informatsiooni levitamine ja jagamine, liikmete tegevuse toetamine ja koordineerimine jms. Tagasiside oli positiivne, edastatud informatsiooni peeti vajalikuks ja professionaalselt esitatuks. Peeti otstarbekaks antud vormis kokkusaamiste jätkamist.
 - 2) 06.05 - osales 12 organisatsiooni ning seal käsitleti selliseid teemasid nagu EKAKi ühiskomisjoni rahastamise ja statistika töögrupi töö tulemused, ühendustele avatud Euroopa Liidu Struktuurifondide meetmete ülevaade, ühenduste rahastamise strateegiad ja tuleviku väljavaated Eestimaa Looduse Fondi näitel - Kärg Kama (Eestimaa Looduse Fond, Keskkonnaühenduste Koda).
 - 3) 10.06 – algselt oli plaanis korraldada vastavateemaline konverents, kuid jõudsi arusaamisele, et antud teemal konverentsi korraldamine oleks ennatlik ega leiaks piisavat tähelepanu. Katusorganisatsioonide teemaga seonduv ei ole veel nii aktuaalseks muutunud, et iseseisva konverentsi korraldamine oleks otstarbekas. Kuna senine kokkusaamiste formaat oli ennast õigustanud, otsustati korraldada kolmas infopäev, mis toimus Tallinna Loomaaias. Osales 17 organisatsiooni ja käsitleti selliseid teemasid nagu ülevaade Poliitikauuringute Keskuse Praxis projektist „Kaasamine ja osalemine otsusetegemise protsessis“, kuidas organisatsioonides kaasatakse liikmeid ja nendega konsulteeritakse liikmetega, katusorganisatsioonide võimalikust ühistegevusest ja projektidest tulevikus.

Viimasel kokkusaamisel jõuti ühisele arusaamisele, et kindlasti on valdkondi, kus ühiselt huvide esindamine on efektiivne ja ainuvõimalik tegutsemise vorm ning lepiti kokku kolmes konkreetses tegevussuunas, millega jätkata 2004. aasta sügisel:

- EKAKi seitsmenda eesmärgi – „Ülevaade katusorganisatsioonidest ja nende praegusest ning võimalikust rollist koostöös avaliku sektoriga“ raames EKAKi ühiskomisjonile konkreetse tegevuskava ja rahastamise mudeli (seaduse) väljatöötamine katusorganisatsioonide kaasamiseks ja rahastamiseks;
- Ühise tegevuse planeerimine Struktuurifondide järgmise programmeerimisperioodi ettevalmistamisel. Eesmärgiga tagada ühenduste võimalike projektide rahastamine Struktuurifondide meetmete raames ja esinduslik kaasamine Struktuurifondide seire- ja juhtkomisjonidesse.
- Ühise tegevuse planeerimine eraisikute annetamist propageeriva kampaania elluviimiseks (koostööpartner ka Heateo Sihtasutus).

Kaks viimast plaani on liikunud 2005 aastasse.

Kuigi mõningates projekti tegevustes ei jõutud rahuldavate tulemusteni, võib projekti tervikuna pidada õnnestunuks. Kõik projektis osalenud katusorganisatsioonid pidasid seda vajalikuks ning kokku lepiti konkreedsed edasised tegevussuunad. Ühiselt tõdeti, et kuna EKAKi ja Euroopa Liidu poolt väärtustatakse üha enam laiapõhjalist kaasamist ühiskonnaelu erinevatesse protsessidesse, siis kasvab lähitulevikus oluliselt katusorganisatsioonide roll. Selleks, et olla valmis uuteks väljakutseteks, on piiratud ressursside tingimustes vältimatult vajalik koostöö ja ühistegutsemine. Kokku tuleb ka leppida, millises vormis katusorganisatsioonide koostöö peaks toimuma.

Lõppenud projekt ja EKAKi arengud andsid EMSLile kolm vajalikku suunda, millega katusorganisatsioonide suhtes aktiivselt edasi tegeleda:

- 1) katusorganisatsioonide liikmesorganisatsioonide kaasamine - see vajadus sai selgeks juba projekti algfaasis ja on praegu lahendamisel liikmete kaasamisprojekti kaudu, mille üheks peamiseks tulemuseks on EMSLi põhjal liikmete kaasamismudeli väljatöötamine
- 2) katusorganisatsioonide rahastamismudelid ja ettepanekud riigieelarveliseks lahendamiseks
- 3) katusorganisatsioonide omavaheline suhtlemine, ühiste seisukohtade kujundamine ning suhted avaliku sektoriga.

EMSL hakkab ette valmistama projektiettepanekuid katusorganisatsioonide koolitamiseks nõukogu arendamise, liikmetega suhtlemise, eestkoste jne vallas.

2.3.2 Nõukogu/juhatuse arendamine (arendusprojekt)

Koos Läti ja Leedu ühenduste keskustega osales EMSL Balti-Ameerika Partnerlusfondi (BAPF) rahastatud projektis, mille eesmärgiks on arendada hea valitsemise põhimõtteid ja rakendusi ühenduste nõukogude ja juhatuste töö selgema ja teadlikuma korraldamise kaudu. Töö algas 2003 ja jätkus 2004.a.

Projekti tulemusena selgitatakse hea valitsemise põhimõtteid, nende vajalikkust arenevates ja tugevates ühendustes ning nõukogude ja juhatuste rolli ja ülesandeid organisatsioonides. 2003.a. tegevused olid Riias toimunud projekti avaüritus (I faas), ettekanne III kodanikuühenduste konverentsil ning esimest korda kolme EMSLi liikme nõukogude/juhatuste nõustamine (1 faas). Projekti viis ellu Läti ühenduste keskuse konsultant Raymond Stephens ning EMSLi poolt Kaidi Holm.

2004.a. projekt jätkus:

- III faas: 30.-31.01.04 toimus võimalike tulevaste koolitajate koolitamine (Kaidi Holm, Ants Sild, Tiit Riisalo, Estel Aare, Villu Vatsfelt, Inna Kramer, Ott Sarapuu, Kairi Birk). Osalejaid said põhjaliku ülevaate nõukogu/juhatuste arendamisest, rollist, õigustest ja kohustustest koos vajalike materjalidega. Kuna leiti, et on vajadus veel üheks kohtumiseks, siis toimus teine koolitus 15.-17.04 ja räägiti lahti vahepeal tekkinud küsimused. Oli selge, et pooled koolituse saanutest jätkavad omakorda vastavate koolitustega. Kõik aga saavad saadud materjale ja koolitsust rakendada oma igapäevatöös. Lisaks koolitusele kohtusid konsultandid (Stephens, Holm) ka 2003.a. nõustamist saanud ühendustega ja reageerisid vahepeal tekkinud küsimustele. Nõustamist said EMSL, Tallinna Lastehaigla Toetusfond ja Skautide Ühing. Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Selts järelnõustamisel ei osalenud, sest aeg ei sobinud neile ja nõukogu ei tulnud kokku.
- IV faas: 20.-23.09 toimusid kohtumised samade ühendustega ning nõustamist said veel Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus (ENUT) ja Tartu Vabatahtlike Keskus (kaasas oli ka Ott Sarapuu). 21.09 korraldas EMSL katusorganisatsioonide juhtidele nõukogu/juhatuse arendamise seminari. Osalejaid oli 10. Seminari viisid läbi Kaidi Holm ja Raymond Stephens.
- EMSLi suvekool 03.09: Kaidi Holm ja Ants Sild viisid läbi töögrupi nõukogu/juhatuse arendamise teemal, mis sai väga positiivse tagasiside.

Ainsa probleemina terve projekti jooksul oli Läti Keskuse suutmatuse projekt juhtida. Leping tuli mitu kuud peale projekti alustamist, iga otsus võttis väga kaua aega ning tegelikult jäigi arusaamatuks Läti Keskuse roll projekti juhtimisel.

Eesti partneritega otsustasime, et sellelaadset tegevust tuleb jätkata – anda välja raamat, korraldada koolitusi ja nõustamist, et saada kriitiline mass ühendusi, kes jagavad hea valitsemise põhimõtteid ning kellel on toimiv ja hea nõukogu.

2.4 Koostöö ja ühistegevus

2004.a. oli EMSLi üheks suunaks teha 50% üldkeskkonna asjadest koos teiste organisatsioonidega. Meie jaoks on oluline luua oma eesmärkide saavutamiseks koalitsioone ning toetada üksteist oma eesmärkide saavutamisel. Hea partnerlussuhte olulisteks komponentideks on selge üksteisemõistmine, ühised huvid ja eesmärgid.

EMÜ esinduskogu

EMSL on olnud EMÜ algataja ning töötanud aktiivselt esinduskogus. EMSLi juhataja oli EMÜ Esinduskogu kaasesimees kuni 2004.a. novembrini.

EKAKi rakendamisega kadus EMÜ senine roll, mis hakkas mõjutama ka EMÜ tegevust. 2004.a. ei suudetud koostada tegevuskava, küll aga loodi EMÜ SA ja terve energia kulus sihtasutuse töölepanekuks. Leidsime, et selline tegevus hakkab kopeerima EMSLi ja teiste ühenduste tegevust ning ei loo mingit lisaväärtust; samas aga ei toimu mingit suhtlemist ühendustega.

Seepärast tegi EMSLi nõukogu EMÜle ettepaneku arutada EMSLi ja EMÜ teatud funktsioonide ühendamist. EMSLi ja EMÜ tegevus on järjest enam teineteisele lähenema hakanud, aeg-ajalt ka korrates ning kindlasti kulutades mitmete inimeste jõuvarusid, kes on seotud mõlema organisatsiooniga. Arutelud jätkuvad 2005.

Eesti IV EMÜ Suurkogu

20.11 toimus Paines EMÜ IV suurkogu, kus võeti vastu neli otsust ja valiti uus esinduskogu:

- 1) Tehti ettepaneku luua Hasartmängumaksu Nõukogu asemel Kodanikuühiskonna sihtkapital;
- 2) Kiideti heaks EKAKi rakendamise ühiskomisjoni tegevuskava aastatel 2004-2006;
- 3) Otsustati jätkata aktiivset tööd Läänemere maade Kodanikeühenduste võrgustikus;
- 4) Kiideti heaks dokument kodanikeühenduste ja kohalike omavalitsuste koostööst.

Esinduskogusse valiti 31 liiget. Kuigi EMSLi esindaja on kuulunud kolme varasema esinduskogu koosseisu, otsustasime, et EMSLi nimel uude esinduskogusse enam ei kandideerita. Seda kahel põhjusel:

- 1) Oleme EMÜs aktiivselt osalenud neli aastat ning teinud EMÜga mitmeid sarnaseid asju
- 2) On aeg testida EMÜ elujõulisust ka uute tegijatega.

Esinduskogusse valiti AIESEC Eesti esindajana Uku Lember, kes on ka EMSLi nõukogu liige.

Teised partnerid

- Heateo SA: Heateo SA asub EMSLi ruumides. Koos oleme teinud mitmeid üritusi, kaasates Heateo SA kõikidesse oma ettevõtmistesse
- Avatud Eesti Fond: EMSL ja AEF suhtlevad pidevalt ning koordineerivad oma tegevust
- Eestimaa Looduse Fond: alustasime säästliku juhtimise koolituste väljatöötamisega
- Tartu Vabatahtlike Keskus: aitame vabatahtliku tegevuse seadustamisega ning kajastame pidevalt TVK tegevust EMSLi infolehes
- Keskkonnaühenduste Koda: töötasime koos seisukohtade kujundamiseks seoses Norra finantsmehhanismiga ning 2005.a. kavandame ühise inimese töölevõtmist seose riigieelarve strateegiaga ja struktuurifondide rakendamisega
- Lisaks tegi EMSL koostööd mitmete teiste organisatsioonidega: Tallinna Lastehaigla Toetusfond, Lastekaitse Liit, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, AIESEC Estonia, Projektiexpert OÜ.

2.6 Rahvusvaheline tegevus

Lisaks kohalikule tööle aitame nõu ja jõuga teiste riikide sarnaseid organisatsioone ja rahvusvahelisi ühendusi. EMSLi tuntakse Euroopa Liidu institutsioonides kui professionaalset, hea mainega, kaasavat ja laia kandepinnaga esindusorganisatsiooni. EMSL kuulub sellistesse võrgustikesse nagu Civicus ning Orpheus.

EMSLi töötajaid on kutsutud esinema ettekannetega rahvusvahelistele seminaridele ja konverentsidele. Eriti tuntav on see EKAKi ja tugivõrgustiku valdkonnas ning katusorganisatsiooni kogemuste jagamisel.

EMSLil on head suhted saatkondadega. Saatkonnad paluvad sageli EMSLi ekspertiisi kolmanda sektori hindamiseks Eestis ning kohtumisi oma riikide ametnikega. Jätkuvalt on EMSLil tihedad suhted USA, Kanada, Suurbritannia, Norra ja Hollandi saatkondadega. Kristina Mänd ja Mall Hellam koos Aivar Roobiga Eesti Euroopa Liikumisest kohtusid Rootsi suursaadikuga, et rääkida võimalikest kokkupuutepunktidest (töö Valgevene suunal, Euroopa Liidu temaatika, võrdõiguslikkuse teema ja ka struktuurifondid).

Civicus

Civicus on Ülemaailmne Kodanikualgatus Ühendus. EMSL on Civicuse liige alates 2000.a. ning edastab Civicuse 1200 liikmele teavet Eesti ühenduste ja kodanikuühiskonna arengu kohta. EMSLi koduleheküljel on saadaval Civicuse uudisteleht. Aastamaks on 100 USD.

20.-25.03.2004.a. toimus Gaborones, Botswanas, Civicuse aastakonverents. EMSL viis seal läbi töögrupi ettevõtjate ja ühenduste suhetest ning korraldas Civicuse üleriigiliste katusorganisatsioonide töögrupi tööd.

www.civicus.org

Orpheus

EMSL on aastaid osalenud Orpheuse kodanikuühiskonna võrgustiku töös. 2003.a. otsustati muuta Orpheus eraldi Euroopa Liidu tasandil ühenduste eest eestkostet tegevaks organisatsiooniks, mille eripära on haaratud üle terve Euroopa, mitte ainult Euroopa Liit. EMSL on üks selle idee algatajaid ja Tallinnas toimunud ajurünnakut modereeris Ants Sild. Alates 2004.a. on Orpheus iseseisev rahvusvaheline organisatsioon, mille eesmärgiks on ühenduste rahastamist ja kaasamist puudutav eestkostetöö EL tasandil ning eripäraks nii Euroopa Liidu riikide kui teiste Ida-Euroopa riikide ühenduste tugikeskuste ja võrgustike (30) osalemine. Kristina Mänd on valitud Orpheuse nõukokku.

www.orpheuscsn.org

CAF-Russia

CAF-Russia, Venemaa ühenduste peamine tugiorganisatsioon ja fond, kustus EMSLi osalema Venemaa ühenduste ja avaliku sektori suhete korrastamise projektis konsultandina. 25.-28.09 viibis EMSLi juhataja Moskvast, nõustamas Venemaa ühendusi suhetest avaliku sektoriga. Avalöök oli selleteemaline konverents, kus tutvustasime EKAKi ja jagasime kogemusi protsessi läbiviimiseks.

Läti Ühenduste Keskus

Läti Keskus kutsus EMSLi andma nõu Läti ühenduste võrgustiku loomisel ning avaliku sektori ja ühenduste koostöö raamistiku väljatöötamisel. 07.05 viibis EMSLi juhataja Lätis.

Caritas Europa

2003.a. palus Caritas Europa EMSLi juhataja abi oma strateegilise plaani väljatöötamisel. Sellega seoses viibis EMSLi juhataja komandeeringus korduvalt Brüsselis ning 11.-16.05 Dubrovnikus,

Horvaatias. Caritas Estonia otsustas korraldada Tallinnas oma kommunikatsioonifoorumi, mis toimus 25-26.11. EMSLi juhataja modereeris blokki eestkostest ja teenustest.

Carltoni ülikooli juures asuv Kanada kolmanda sektori uurimiskeskus

Center for Voluntary Sector Research and Development (CVSRD) ja EMSL tegid ühisprojekti Eesti ja Kanada mittetulundussektori arengute võrdlemiseks ja analüüsiks ning avaliku sektori ja ühenduste koostööstrateegiate (EKAK ja Accord) rakendamise uurimiseks. Kristina Mänd, EMSL, Tuulike Mänd Tartu Vabatahtlike Keskusest ning Maris Puurmann Siseministeeriumist viibisid 06. - 16.07 Kanadas, et osaleda mitmetel üritustel, kohtuda Kanada ühendustega ja peaaasjalikult töötada Accordi (Kanada EKAK) inimestega. Sõitu toetas Kanada välisministeeriumi programm ning Kanada eksperdid tulevad Eestisse EKAKi rahvusvahelise seminari raames.

Teised riigid

- Ukraina: 09.11 toimunud kohtumisel tutvustas EMSL Ukraina ühendustele Eesti kodanikuühiskonnast. Tegemist on ÜRO arenguprogrammi projektiga, mille eesmärgiks on edendada ida-ida vahelist koostööd ja vahetada kogemusi kohaliku elu jätkusuutlikul planeerimisel (Katrin Kala).
- Moldaavia: 19.11 toimunud kohtumisel tutvustas EMSL Moldaavia ühendustele ja KOV inimestele EMSL ja Eesti kodanikuühenduste koostööd teemal (Kristina Mänd).

Teised välissõidud

- Ungari 1% seadus: 19.-21.01 korraldas Ungari ühenduste keskus NIOK seminari Ungari 1% seadusest, millega saab iga kodaniku suunata oma riigile minevast tulumaksust 1% mõnele avalikes huvides tegutsevale ühendusele (Kristina Mänd, Mall Hellam, Tiina Runthal Riigikogu Põhiseaduskomisjonist).
- Euroopa fondid: 27.05 - 04.06 toimus Ateenas Euroopa Fondide Keskuse (EFC) aastakonverents (AGA) ning kodanikuühiskonna võrgustiku Orpheus koosolek (Kristina Mänd).
- Soome ühendused ja KOV: 29.-30.09 Kristina Mänd Soomes, et esineda Soome ühendustele ja KOVile.
- Hea valitsemine: 09.-12.10 toimus Bangkokis, Taimaal, mitme rahvusvahelise ühenduse poolt korraldatud Hea valitsemise ja kodanikukontrolli konverents. EMSLile oli oluline Eesti heade näidete tutvustamine, eriti nõukogu arendamine, suhtlemine avaliku sektoriga ning avatud strateegia kujundamine (Kristina Mänd).

Kõik komandeeringud on kaetud kutsujate poolt või projektidest.

.5 Avalikkussuhted

EMSLil on toimivad suhted meediaga ja me kasutame edukalt meie enda liste, infolehte kui ka üritusi pidevalt inimeste ja organisatsioonide teavitamiseks, meeldetuletamiseks ja veenmiseks. 2004.a. võttis EMSL tööle meediakoordinaatori, kelle ülesandeks on EMSLi, kodanikuühiskonna tegevuste, kaasnevate protsesside ja tulemuste kohta teabe levitamine.

Kuna EMSLi puhul on tegemist avalikku arvamust kujundava ühendusega, kelle teadmisi ja ekspertiisi arvestatakse, siis olid EMSLi töötajad kutsutud esinema erinevatele üritustele ning meediasse.

3. EMSLi info- ja tugiprogramm

Programmi eesmärgiks on pakkuda ühendustele ja teistele sihtgruppidele kodanikuühiskonnas toimimiseks ja töötamiseks vajalikke oskusi. Aastaringelt pakub EMSL ühendustele koolitusi, seminare ja teabepäevi päevakajalistel ja süvateadmisi pakkuvatel teemadel, seda nii raamatupidamisest kui projektide kirjutamise ja meediasuheteni. Info- ja nõustamisteenust osutame baasteenusena Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse lepingupartnerina. EMSL annab välja trükiseid ja haldab mittetulundussektori portaalina kodulehekülge.

Info- ja tugiprogrammi eesmärke aitavad saavutada järgmised tegevused:

- 3.1 Teenused EMSLi infokeskuse kaudu
- 3.2 Väljaanded ja trükised
- 3.3 Osalemine EASi maakondlike arenduskeskuste (MAK) võrgustikus
- 3.4 Eriprojektid

2004.a. pakkus EMSL infot ja nõustamist Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega (EAS) sõlmitud lepingu alusel. Teisi teenuseid tegime pisiprojektide raames või teenustasu eest.

3.1 EMSLi infokeskus

EMSLi infokeskus, mis on töötanud alates 1997.a. sügisest, oli avatud neljal päeval nädalas ja pakkus tasuta seadusandlikku, raamatupidamislikku ning üldiseks tegevuseks vajalikku teavet ja nõu, samuti teavet EASi välja kuulutatud programmide ja meetmete kohta. Infokeskus tegeles ühendusi puudutava info kogumise, selekteerimise ja levitamisega (olemasolevad rahastamisvõimalused, koolitused, nõustajad, koostöö võimalused jms), koolituste ja infopäevade korraldamisega.

Infokeskuses on tööl üks spetsialist (info- ja tugiprogrammi juht) ning vajadusel tasuline jurist (tunnihinnaga 450 EEK). Projektinõustamist vajavad kliendid suunatakse tasulise konsultandi juurde. Infokeskuse peamised kliendid on Tallinna ühendused ja elanikud.

3.1.1 Nõustamine

Teemad	Külastajate arv	Telefoni-päringud	E-posti teel	KOKKU
Üldinfo	16	79	21	116
Seadusandlus	44	61	27	132
Maksustamine	31	27	15	73
Raamatupidamine	20	26	9	55
Tegevuse arendamine	1	4	0	5

Juhtimine ja tegevusstrateegia	3	14	3	20
Avalikkus ja meedia	1	2	0	3
Finantseerimine	19	56	13	88
Koostööpartnerite leidmine	2	11	4	17
Sektori olukord ja tegevus	1	7	2	10
Info EMSLi kohta	10	34	9	53
Muu	9	59	7	75
KOKKU	157	380	110	647

Võrreldes 2003.a. on klientide arv kuigivõrd vähenenud (10 kliendi võrra), kuna maakondades nõustavad kohalikke ühinguid maakondlikud arenduskeskused.

E-posti teel vastati peamiselt juriidilistele, maksustamist, finantseerimist jms puudutavatele küsimustele. Tasulist juristi teenust kasutati 2 korral. Liikmed kasutasid ka EMSLi koostööpartneri Projektiexpert OÜ teenuseid oma projektide esitamiseks.

3.1.2 Infovahetus

Eesti ühendused saavad kolmanda sektori alast üldinfot ja rahastamist puudutavat teavet peamiselt EMSLilt. EMSLil on viis listi, kus on kokku 700 aadressaati, kes omakorda saavad info edasi oma listidesse. EMSLi töötajad koguvad teavet, toimetavad ja osaliselt ka tõlgivad seda:

- liikmete meililist (113 aadressaati)
- ühenduste meililist (449 aadressaati)
- varasemate EMSLi tugikeskuste meililist (21 aadressaati)
- EMSLi nõukogu meililist (8 aadressaati)
- Harjumaa ühenduste meililist (100 aadressaati)

Lisaks neile saadab EMSL regulaarselt infot EMÜ esinduskogu, Eesti Õiguskeskuse, arenguabi ümarlaua, Avatud Eesti Fondi, kodanikuühiskonna listi ning maakondlike arenduskeskuste meililisti (EASi hallatav), kus on kõikide MAKide mittetulundusühenduste nõustajate aadressid ja EASi koordinaator (16 aadressaati).

Meililistidesse oleme lülitanud aadressid, mille omanikud on selleks soovi avaldanud. Ühinemisteade on üleval ka EMSLi koduleheküljel. Info saatmine meililistidesse on tasuta teenus, küll aga valib EMSL, milliseid teateid ja kutseid ta edasi saadab.

2005.a. koondame listidesse saadetava info selliselt, et vähendada dubleerimist eri listides: liikmete ja nõukogu list jäävad ainult neile mõeldud ja vajaliku info edastamiseks, Harjumaa ja tugikeskuste listide aadressaadid liidetakse ühenduste listiga.

3.1.3 Kodulehekülj

2004. aastal muutis EMSL Kanada saatkonna toetusel kodulehekülje, millel on uus tehniline ja sisuline lahendus. Tagasiside on positiivne ja koduleht on kergelt navigeeritav. Kodulehekülge uuendatakse iga nädal. On ka inglisekeelne versioon.

Päevas on keskmiselt 400 külastajat. EMSLi kodulehekülj on Eesti ühendustele peamiseks infoportaaliks, mis vajab pidevat arendamist. Lisaks EMSLi puudutavale infole on seal kogu seadusandlust, rahastamist jms puudutav teave. EMSLi kodulehekülje kaudu saab minna otse meie liikmete kodulehekülgedele, EMSLi andmebaasis olevate katusorganisatsioonide kodulehekülgedele ning teiste olulisi teenuseid pakkuvate ühenduste ja organisatsioonide juurde.

3.1.4 EMSLi teabepäevad, seminarid ja koolitused

EMSL korraldab regulaarselt alates 1997.a. peamiselt ühendustele mõeldud teabepäevi, seminare ning koolitusi. Teabepäevad ja enamik seminare viiakse läbi vastavalt ühenduste vajadustele ning need on tasulised. Koolitused, mis on kallimad, viiakse tavaliselt läbi EMSLi poolt koostatud ja kellegi poolt rahastatud projektide raames. EMSL esitab igal aastal kaks-kolm projektitaotlust erinevatele fondidele, et võimaldada ühendustele kvaliteetset koolitust mõistliku hinna eest.

Teabepäevad on 1-päevased ühenduste tegevuseks vajalikul tehnilisel teemal nagu raamatupidamine, seadusandluse muudatused, aastaaruande koostamine jt toimuvad üritused, mida viivad läbi spetsialistid. Teabepäevad on enamjaolt tasulised. 2004.a. korraldasime BAPPi projekti raames tasuta teabepäevad Harjumaa ühendustele.

Seminarid on 1-päevased juhtimisele orienteeritud lühikoolitused, mille eesmärgiks on tõsta ühenduste esindajate teadmisi ja oskusi ühes konkreetses valdkonnas läbi loengute ja praktiliste harjutuste.

Koolitused on suunatud mõnele kindlale sihtgrupile ja need 2-päevased ühe või mitme valdkonna teemadel.

Nii teabepäevi, seminare kui koolitusi korraldab EMSL ka tellimusel.

Teabepäevadel, seminaridel ja koolitustel osales kokku 329 inimest. EMSLi rakendab ainult väga kõrgeid hinnanguid saanud ja tunnustatud lektoreid ja koolitajaid. 2004.a. toimus 7 teabepäeva, 2

seminari ja 8 ettevõtjate ühenduste koolitust. 2003.a. lõpetasime pikema koolituse juhtimise valdkonnas ühenduste juhtidele ning valmistasime ette pensionäride ühenduste koolitust ja säästvale juhtimisele suunatud koolitust, mis algavad 2005.a.

EMSLi poolt korraldatud teabepäevad, seminarid ja koolitused:

	Aeg	TEEMA	SIHTGRUPP	Lektorid	Osa- lejad
1.	29.01	Teabepäev: tulumaksuseadus, avalikud huvid ja suhtlemine meediaga, rahastamisvõimalused	H a r j u m a a ühendused	Maiu Fischer, Raidla & Partnerid; Kertu Ruus, Äripäev, Kristina Hallik ja Merle Erm, Põhjamaade Ministrite Nõukogu	67
2.	11.02	Teabepäev: Majandusaasta aruande koostamine ühendustele	Ühendused	Elle Märitz (OÜ MÄRITZ & KO)	26
3.	20.02	Teabepäev: EKAK, EMÜ, ülevaade Harju maakonna arengustrateegiast, osalemine õigusloomes, rahastamisvõimalused	H a r j u m a a ühendused	Harju MV esindaja, Kristina Mänd, EMSL, Ülo Siivelt, EMÜ, Natalja Loonurme, BAPP	22
4.	17.03	Seminar: projektijuhtimine	Ühenduste juhid	Kaidi Holm (FIE)	20
5.	28.04	Teabepäev: ühendustele avatud EL SF meetmed, EL projektide aruandlus, erisused käibemaksus	H a r j u m a a ühendused	Tiit Riisalo, EMSL; Katri Seier, Rahandusministeerium	24
6.	19.10	Teabepäev: finantseerimisvõimalused kodanikuühendustele	Ühenduste juhid	Kristina Mänd, EMSL; Jaan Urvet, Harrastusteatri Liit; Rein Voog, Euronext Consulting	13
7.	04.11	Teabepäev: seadusandlus kodanikuühendustele	Ühendused	Eha Pehk, Järvamaa Arenduskeskus	17
8.	02.12	Seminar: marketingiplaani koostamine	Ühenduste juhid	Kristina Mänd (EMSL)	14
9.	15.12	Teabepäev: raamatupidamine ja maksustamine ühendustele	Ühendused	Elle Märitz (OÜ MÄRITZ & KO), Terje Ludvi (Maksu- ja Tolliamet)	20
					223

Tellimuskoolitused ja loengud (Eestis)

	AEG	TEEMA	Läbiviija	Sihtgrupp	Tellijä	Osa- lejad
1.		Fundraising ja varade arendamine	Tiit Riisalo	EPIK liikmed	Eesti Puuetega Inimeste Koda	30
2.	30.06	Kolmanda sektori rollist euroopaliku demokraatliku ühiskonna arengus. Ühenduste tegutsemispõhimõtted. EMSL tegevus ühenduste toetamisel ja abistamisel. Programmide ja projektidest	Kristina Mänd; Aivar Roop, Eesti Euroopa Liikumine	M a a r d u ühendused	Maardu LV	15
3.	14.12	Avalikud huvid ja tulumaksuseadus	Kristina Mänd	Maksuamet- nikud	Rahandus- ministeerium	42

3.1.7 EMSLi raamatukogu

2004.a. lisandus EMSLi raamatukokku 58 trükist, 9 ühenduste aastaraamatut ja 11 korralist ajakirja. Kasutajaid oli 32, peamiselt ühendused ja üliõpilased. Kokku on raamatukogus umbes 660 trükist. Raamatukogu puhastati vananenud ning räbaldunud trükistest. Trükiste ostmine on toimunud erinevate projektide kaudu.

EMSLil ei ole võimalik raamatukogu teha avatuks ega laenutada raamatuid välja. Küll aga saame pakkuda üliõpilastele, nõustajatele ja ühenduste inimestele võimalust koha peal saada tänapäevaseid materjale mittetulundussektori ja kodanikuühiskonna kohta.

3.2 EMSLi väljaanded ja trükised

3.2.1 Infolehed

EMSLi kodanikuühiskonna infolehed ilmuvad neli korda aastas, tiraaž on 1500 - 2000. Neid saadetakse liikmetele ja jaotatakse tasuta ühendustele, poliitikutele, maavalitsustele, ametnikele, ettevõtjate ühendustele ning tudengitele erinevatel üritustel, koolitustel, ülikoolides. Nõudmine on suur. 2004.a. andis EMSL välja neli kvartaalset infolehte. Infolehtede väljaandmise eest vastutas Kairi Birk ja infolehte toimetasid ajakirjanikud Kertu Ruus ja Andri Maimets. Igas infolehes on kajastatud järgmised rubriigid: juhtkiri, EKAK, kodanikuühiskonna areng, rahvusvahelised arengud, arvamuste rubriik, seadusandlus, persoonilugu (uus), EMSLi liige, EMSLi ja teiste ühenduste tegemised:

AEG	TEEMA	TIRAAZ
Nr. 27, märts	Eesti ühenduste rahastamine, ühenduste poliitiline aktiivsus, EKAKi olulisus väikeühendustele, Briti Compact, aasta tegijad, seadusandlus, käibemaksuseadus peale 01.05.2004, vabatahtlikke rakendaine, AIESEC Eesti uus avalik loengusari, katusorganisatsioonide areng, ettevõtjate ühenduste uuring, projektide kirjutamine	1500
Nr. 28, juuni	Ministeeriumide kantslerid ühenduste kaasamisest, EKAKi rakendamine, seminar "Ettevõtteid esindavate ühenduste kaasamine", kaasamise ja osalemise uuring, liikmete kaasamine, katusorganisatsioonide arenguprojekt, vabatahtlik tegevuses, ühendustele avatud Euroopa Liidu struktuurifondide abinõud, osalemine õigusloomepoliitikas; Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus, hea valitsemise teooria ja praktika	1500
Nr. 29, oktoober	Kodanik tahab streikida, EMÜ IV suurkogu, Kanada ja Eesti ühenduste võrdlus, Kanada vabatahtlikud, EMSLi suvekool, rahastamine ja toetused avalikust sektorist, hea projekti koostamine, ettevõtete ühiskondlik vastutus, seadusandlusest tulenevad probleemid, ühenduste tegemised, ülevaade katusorganisatsioonide arenguprojektist	2000

Nr.30, detsember	Kodanikupäeva meeskonnatöö avatud kontoris, Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Euroopa Liidu põhiseaduse leping, EMSK, avalike teenuste delegerimine Eestis, Briti, Soome ja Eesti avaliku ning kolmanda sektori ühiskonverents, intervjuu Lemmi Oroga, vastutustundlik ettevõtlus, kaubokapitalism või sotsiaalne vastutus, ühenduste vastutus kodanikuühiskonnas, MTÜga kuritegevuse vastu, Kirde-Eesti venekeelsete MTÜde tegevusest	1500
------------------	---	------

3.2.2 Käsiraamatud ja voldikud

Igal aasta annab EMSL ise välja paar trükist. Raamatud on müügil ka raamatupoodides:

- Infovoldik “Raamatupidamine ja maksud Eesti mittetulundusühingutele ja sihtasutustele”. Seletav voldik levinumatest raamatupidamisega ja maksudega seotud küsimustest. Finantseeris Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus. Lisatiraaž 1000.
- Infovoldik “Kolmas sektor ja ühendused”. Nõuandeid asutamiseks ja tegutsemiseks. Finantseeris Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus. Esimene tiraaž valmis koostöös Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskusega. Lisatiraaži (2000) andis välja EMSL.
- EMSLi eestikeelne voldik. Ülevaade EMSList. Tiraaž 1000 eks.

Valmis on Põhja- Ameerika Ülikoolide Teabekeskuse trükis "Stipendiumitaotleja teatmik", milles ühe peatüki koostas Katrin Kala. Ette valmistati kaks raamatut ja kaks voldikut, mis ilmuvad 2005.a.

3.3 MTÜde tugikeskuste võrgustik

2004.a. sai läbi Balti-Ameerika Partnerlusprogrammi poolt toetatud tugikeskuste projekt, v.a. Narva Mittetulundusühenduste Tugikeskuse koordineerimine, kuna nendega jätkus BAPPi leping.

EMSLi läbirääkimised Ettevõtluse Arendamise Sihtasutustega (EAS) 2003.a. viisid selleni, et EMSLi mittetulundusühenduste tugikeskuste teenuste jätkusuutlikkus tagati osade tugivõrgustike koordinaatorite kaasamisega maakondlike arenduskeskuste (MAK) koosseisu, millede tegevust finantseeritakse EASi kaudu.

EMSL oli 2004.a. EASi lepingupartner MAK võrgustikus kui Tallinna ja Harjumaa ühendustele teenuse osutaja. EMSLi konsultant Katrin Kala osales EASi koolitustel ning infopäevadel.

.4 Eriprojektid

Projekt "Harjumaal ühenduste koostöö"

2003.a. alustatud projekt jätkus 2004.a. kevadel. Projekti eesmärgiks oli keskenduda EMSLi koostööle Harjumaal tegutsevate ühendustega. Harjumaal on kokku registreeritud 8670 ühendust ja 278 sihtasutust, enamik tegutsevad Tallinnas. 2004.a. viidi ellu järgmised tegevused:

- Info levitamine: töötas eraldi meililist ja jagati materjale
- Koolitused ja teabepäevad: 3 teabepäeva, 113 osalejale
- Andmebaasi koostamine
- Koostöö Harju Maavalitsusega: EMSLil on koostöö Harju Maavalitsuses Arengu- ja planeerimisosakonnaga, majandusosakonnaga, maavanema nõunikuga. Nende kaudu toimub ürituste korraldamine ja informatsiooni, materjalide levitamine.

Tänu projektile osales EMSLi üritustel varasemate aastatega võrreldes märgatavalt rohkem ühendusi Harjumaal valdadest.

Eesti-Taani ühisprojekt „Koostöö tugevdamine Eesti avaliku sektori ja ettevõtete esindavate organisatsioonide vahel”.

2003.a. sügisel pöördus EMSLi poole Taani konsultatsioonifirma CarlBro, kes kutsus EMSLi partneriks Eesti ettevõtjate ühendustele suunatud projekti. Projekti tellija oli Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM). Projekti rahastas Taani valitsus Ettevõtlus- ja Elamuehitusameti kaudu. Projekt kestis 2003.a. detsembrist 2004.a. oktoobrini.

Projekti läbiviijad olid konsultantide meeskond Taani firmast Carl Bro koos EMSLi (konsultandid Ants Sild, Daimar Liiv, Tiit Riisalo) ning kahe Taani partneriga: Confederation of Danish Industries International Business Development (DI, Taani Tööstuse Keskliit, Taani suurim ettevõtjate organisatsioon) ning Taani konsultatsioonifirma Management & Industrial Development (M&ID).

2004.a. viidi ellu järgmised tegevused:

- Ettevõtete ühenduste analüüs: valmis Eesti ettevõtjate ühendusi ja nende kaasamist seadusloomesse ja MKM poliitikatesse kirjeldav raport, mille tarbeks kaardistati Eesti ettevõtjate ühendused ja nende vajadused.
- Kaasamismudel: EMSLi konsultandi Daimar Liivi koordineerimisel töötati välja juhised ja reeglistik, mida MKM kavatses pilootkorras ka rakendada.
- Seminar "Ettevõtete ühenduste kaasamine" 05.05: kaasamismudeli tutvustamiseks ja aruteluks korraldati seminar, kus osales 90 ettevõtete ühenduse esindajat ning avaliku sektori spetsialisti. Esinesid Maria Värton, Majandus- ja

- Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu asekanter; Peter Larsen, Carl Bro International projektijuht; Henrik From, Carl Bro International konsultant; Olav Aarna, Riigikogu liige; Taivo Kivistik, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusala asekanter; Juhan Kivirähk, uuringufirma Faktum juhatuse esimees; Tarmo Kriis, Eesti Töandjate Keskliidu juhatuse liige;
- Koolitused ajavahemikus juuni - november 2005: töötati välja 2- ja 3-päevased koolituskursused kolmel teemal: ühenduste rahastamine Euroopa Liidu projektide kaudu (koolitajad Marika Tamm, BDA Estonia; Kaupo Reede, AAA1 OÜ; Hanne Eriksen, M&ID), organisatsiooni arendamine (koolitajad Johnny O Hansen, DI; Leelo M. Umbaar, Invicta; Ants Sild, Baltic Computer Systems) ning poliitika kujundamine (Peep Mühls, BaltiMore; Elo Tuppits või Maria Alajõe, MKM; Reet Teder, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda; Ago Tiiman, Sadamaoperaatorite Liit). Kokku koolitati ligikaudu 100 ettevõtete ühenduse esindajat juhatuse või tegevbüroo tasemel. Tagasiside koolituste kvaliteedi kohta oli enamasti väga positiivne.
 - Seminar “Ettevõtete esindavate ühenduste võimalused poliitika kujundamise protsessis: rahvusvaheline kogemus” 26.08: seminar andis ülevaate ettevõtete esindavate ühenduste võimalustest osaleda poliitika kujundamisel nii kohalikul kui Euroopa tasandil, tutvustati vastavaid praktikaid Austrias, Taanis ja Suurbritannias. Esinesid Signe Ratso, MKM EL ja rahvusvahelise koostöö asekanter; Daimar Liiv, EMSLi ekspert; Stefan Pistauer, Austria Föderaalne Majanduskoja juhataja esinduse EL juures; Anders Ladefoged, Danish Industry EL asjade vanemnõunik, endine Danish Industry äriõiguse osakonna juhataja; Justin Greenwood, Aberdeen Business School'i Euroopa avaliku poliitika professor.

Projekti raames läbiviidud koolitused ettevõtete ühendustele

	TEEMA	Aeg	Osalejad
1.	Rahastamine	08.-09.06	17
2.	Rahastamine	15.-17.06	11
3.	Organisatsiooni arendamine	28.-29.09	10
4.	Organisatsiooni arendamine	05.-06.10	6
5.	Rahastamine	05.-07.10	6
6.	Poliitika kujundamine	12.-13.10	17
7.	Organisatsiooni arendamine	01.-03.11	18
8.	Poliitika kujundamine	24.-25.11	21
	<i>Osalejaid kokku</i>		106

Projekti lisaväärtus EMSLile on olnud tuntav. EMSLi enda teadlikkus tõusis, ettevõtjate ühendused on teadlikumad kodanikuühiskonna arengust Eestis, mitmel EMSLi teisel üritusel on osalenud mitmed ettevõtete ühendused jne.

4. EMSLi sisemine tegevus

Üldaruandes anname ülevaate EMSLi büroo, töötajate ja nõukogu tegevusest ning EMSLi 2005 – 2008 strateegiliste suundade kujundamisest.

4.1 EMSLi büroo

4.1.1 Töötajad

01.01.-31.12.2004 töötas EMSLi büroos neli inimest: juhataja (Kristiina Mänd), raamatupidaja (Malle-Mai Klausen), info- ja tugiprogrammi juht (Katrín Kala) ning liikmeprogrammi juht (Kairi Birk). 20.09 liitus meediakoordinaator (Alari Rammo). Tööd jätkasid projektikoordinaatorid - nõukogu arendamise projekt (Kaidi Holm), katusorganisatsioonide projekt (Tiit Riisalo) ja ettevõtjate ühenduste projekt (Elina Kivinukk). Lisaks bürootöötajatele kasutas EMSL lepingu alusel juristi ja vajalike konsultantide teenuseid.

EMSLi töötajad osalesid järgmistel koolitustel 2004:

- e-Riigi Akadeemia ja BAPPi koolitus " MTÜde toetussuutlikkuse tõstmine läbi vabavaraliste infotehnoloogiliste lahenduste". Võimalused tasuta tarkvara toetamiseks (Katrín Kala)
- EASi projektijuhtimise nõustamise koolitus (Katrín Kala)
- AEFi meediakoolitus (Kristina Mänd)

4.1.2 Kontor

Alates august 2003 asub EMSL Eesti Teatriliidu ruumides Uus 5, III korrus. EMSL käsutuses on 90 m² kontor, saame kasutada saale ja vajadusel maja teisi ruume. Vastavalt lepingule tasume renti 102kr/m² mille sees on kõik vajalikud kontorikulud. Tehniliselt on EMSLi kontor hästi varustatud, kuigi arvutipark on vananenud. 2004.a. EMSL uusi kontoritarbeid ei muretsenud.

EMSL ostab sisse järgmisi teenuseid:

- Interneti teenus
- Arvutipargi hooldus
- Transporditeenus

Lisaks EMSLile asub meie ruumides ka Heateo SA, kes tasub oma osa rendist ning kontorikuludest.

4.2 Sisemine areng ja ülesanded

EMSL vaatab regulaarselt üle oma tööd reguleerivad materjalid ning teeb tegevusanalüüsi. Alates 2002.a. kasutab EMSL on töö kontrollimiseks ka audiitori teenuseid. Nõukogu nimetas kolmandat aastat järjest audiitoriks Taavo Saviku, S&S Konsultatsiooni AS-st.

EMSLi tööd reguleerivad dokumendid

- Mittetulundusühingute seadus; Eesti sihtasutuste seadus; teised seadused; ühenduste eetikakoodeks.
- EMSLi põhikiri. Vastu võetud EMSLi üldkoosoleku poolt 16.03.2002.
- EMSLi töökorraldus. Kinnitanud EMSLi nõukogu 11.12.2000.
- EMSLi nõukogu töökorraldus, nõukogu liikmete õigused ja kohustused. Kinnitanud EMSLi nõukogu 19.06.2002.
- EMSLi töötajate ametijuhendid. Kinnitanud EMSLi juhataja jooksvalt.
- EMSLi arengukava kuni 2004.
- Iga-aastased tegevuskavad ajagraafiku ja vastutava isiku äranäitamisega ning eelarved.
- Möödunud majandusaastate aruanded.

Projektid baseeruvad nendel dokumentidel ning on omavahel integreeritavad.

Strateegilised suunad 2005 - 2008 ja tegevuskava

EMSLi nõukogu pidas 5 koosolekut ja 1 strateegiakoosoleku. 08.-09.10.2004 toimus EMSLi strateegia arutelu Viinistus, kus osalesid nii EMSLi nõukogu liikmed kui töötajad ja mida modereeris Ants Sild. Enne strateegia arutelu küsisime nii oma liikmetelt kui kodanikuühiskonna-teadlikelt inimestelt nende arvamust EMSList. Olles läbi vaadanud mida teised meist arvavad ja meilt ootavad, lisasime sinna oma arusaama ja hinnangud strateegia fookusele ning vormistasime EMSLi uuendatud missiooni, visiooni ja suunad aastateks 2005 – 2008.

EMSLi missioon: EMSL on avalikes huvides tegutsevate vabühenduste eestkõneleja, mille töö on pühendatud kodanikualgatuse ja kodanikuühiskonna arendamisele Eestis.

EMSLi visioon: EMSLi visiooniks on osalusel ja kodanikualgatusel toimiv kodanikuühiskond, milles EMSLil on siduv roll avalikes huvides tegutsevate ühenduste ja ühiskonna vahel.

EMSLi strateegilised suunad 2005 – 2008:

Ühiskonna tasandil

- Osaleda EKAKi tegevuskava elluviimisel
- Arendada Eesti vabühendusi

- Hoida kõrgel kolmanda sektori mainet.

Organisatsiooni tasandil

Olla erinevaid ühendusi kaasav laiapõhjaline liikmesorganisatsioon

- Seista oma liikmete ühiste huvide eest koostöös avaliku ja erasektoriga
- Käivitada stabiilsed meediaväljundid EMSLi ja kolmanda sektori tegevuste kajastamiseks
- Hoida organisatsioonina majanduslikku ja poliitilist sõltumatust, tunnustades ühiskonnaliikmete mitmekesisust ning eriarvamusi
- Olla partneritele ja kolmanda sektori liikmetele kvaliteetseks ja tunnustatud eeskujuks oma töös, teenustes ja juhtimises kui sõbralik, hooliv ja ühendusi siduv organisatsioon.

Nendest suundadest lähtuvalt koostatakse EMSLi iga-aastased tegevuskavad ja hinnatakse EMSLi tegevuse tulemusi ja mõju.

4.2.3 EMSLi nõukogu

EMSLi nõukogu on pikemaajalist tegevust kavandav, EMSLi juhatuse tegevust juhendav ja igapäevase tegevuse raamest väljuvaid küsimusi otsustav organ. EMSLi reputatsioon on kõrge, see mõjutab nõukogu tööd ja staatust.

Kuna EMSLi nõukogu liikmed on ise liikmesorganisatsioonide esindajad ning sageli konkurendid samade ressursside peale, on EMSLile vahendite leidmine nende poolt keeruline. Seda enam peavad nõukogu liikmed olema väga teadlikud EMSLi missioonist, programmide ja teenustest, et neid avalikkusele tutvustada ning EMSLi mainet süsteemselt tõsta. Kokkuleppeliselt vaatab nõukogu EMSLi missiooni ja programme regulaarselt üle korra aastas, hindab nende arengut ning teeb vastavaid muudatusettepanekuid.

EMSLi üldkoosolekul 04.04 valiti EMSLile uued nõukogu liikmed. Kuni selle ajani olid EMSLi nõukogus järgmised liikmed:

- 1) Lagle Parek, Eesti Caritas (esimees valitud nõukogu poolt 21.11.2002.a.)
- 2) Mall Hellam, Avatud Eesti Fond
- 3) Reet Laja, Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus
- 4) Mari Suurväli, Junior Achivementi Arengufond
- 5) Toomas Trapido, Eestimaa Looduse Fond
- 6) Reet Valing, MTÜ Kodanikukoolitus
- 7) Jaak Võsa, Eesti Iseseisva Elu Keskus (lahkus mais 2003).

Alates 04.04 on EMSLi nõukogu koosseis järgmine:

1. Mall Hellam, Avatud Eesti Fond
2. Uku Lember, AIESEC Estonia
3. Madis Masing, Eesti Üliõpilaskondade Liit
4. Jaan Manitski, Viinistu Kunstimuseum
5. Lagle Parek, Caritas Eesti
6. Toomas Trapido, Eestimaa Looduse Fond
7. Reet Valing, Kodanikukoolitus
8. Rein Voog, Euronext

EMSLil on teovõimeline ja tunnustatud nõukogu. Nõukogu kohtub üldjuhul neli korda aastas, sest kiired küsimused lahendatakse e-posti teel ja iga kahe nädala tagant edastab EMSLi juhataja nõukogule EMSLi tegevuste ülevaate.

4.3 EMSLi liikmelisus

EMSL oli esindatud ja osales järgmiste institutsioonide ja koostöövormide töös:

Eestis — Ameerika Kaubandus-Tööstuskoda Eestis, Eesti Mittetulundusühenduste Ümarlaud, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees (EMSK) ning mitmetes avaliku sektori poolt kokkukutsutud komisjonides;

Rahvusvaheliselt — Euroopa Fondide Keskuse Orpheus (Ida- ja Kesk-Euroopa MTÜde tugi- ja nõustamiskeskused) programm, Civicus (rahvusvaheline liit eesmärgiga tugevdada kodanikualgatust ning kodanikuühiskonda üle maailma).

4.4 EMSLi tegevuse rahastamine

EMSL saab vahendid oma tööks erinevatest allikatest, millest pool on sihtfinantseerimine ning pool tuleb üksikutest projektidest. Lisaks moodustavad osa ressurssidest liikmemaksud, omateenitud tulu, materjalide müük ning annetused.

Et tõsta finantssuutlikkust, oli EMSLi 2004.a. üks eesmärke olla arvestatud avaliku sektori institutsioonide poolt ja seda eriti rahastamise küsimuses. Oleme teinud ministeeriumiametnike, ministrite, peaministri büroo ja nõunike tasemel tõsist tööd EMSLile raha saamiseks riigieelarvest. Teine rahastamisega seotud eesmärk 2004.a. oli saada jätkusuutlikku sissetulekut koostööst ettevõtjatega. Peamiselt saab see tulla kahel viisil: ettevõtte toetab konkreetselt mõnda EMSLi üritust või toodet (nt. trükis, konverents) või pakub meile ja osaliselt liikmetele allahindlusega teenuseid (kontoritarbed, transport, arvutipargi korrashoid, trükised, telefoniteenused). Arvestades aga sellist olukorda, oleme 2004 - 2005 võtnud seoses ettevõtjatega plaani leida EMSLi mõne ettevõtte toel nn ärikonsultant, kes töötaks EMSLiga paar kuud ja selle

tulemusena kujuneb EMSLil teenus või toode, mis toob EMSLile sõltumatut ja pidevat sissetulekut aasta eelarves umbes 15% ulatuses, võimaldades EMSLil investeerida uutesse ettevõtmistesse.

Projektipõhise rahastamissüsteemiga EMSL-tüüpi ühendus töötada ei saa. Esiteks, projektidest ei rahastata jätkustegevusi ning teiseks, EMSLi töötajad osalevad mitmetes ettevõtmistes, mis on olulise tähtsusega, nõuavad pühendumist ja tööd, kuid ei too sissetulekut. Paraku ei ole võimalik teatud funktsioone vabatahtlikkuse alusel täita. EMSL ei ole vabatahtlikkusel baseeruv huvigrupp, vaid palgaline professionaalne organisatsioon.

2004.a. esitas EMSL 12 rahastamistaotlust. Rahuldati 9.

ALLIKAS	SUMMA	EESMÄRK
USA saatkond, Democracy Commission Small Grants	16 500 USD	Korraldada ühenduste suvekool rahastamise treemal ning anda välja samateemaline raamat
UNESCO	15 000 USD	Korraldada säästliku juhtimise ümarlaudu ja koolitusi.
BAPP (2004 – 2006)	598 900 EEK	Institutsionaalne toetus, millega EMSL saab teha eestkoste tööd, valmistada nõukogu ja töötajatega ettevõtte strateegia ning töötada riigieelarvest tulevate toetuste ning võimaliku äriteenuse loomise teemal.
H a s a r t m ä n g u m a k s u Nõukogu	74 000 EEK	Korraldada 3 koolitust pensionäride ühendustele "Juhtimiskogemuste arendamine pensionäride ühendustes"
Avatud Eesti Fond	101 22 EEK	Korraldada koolitusi "Asjaajamise ja arhiivinduse alused mittetulundusühendustele" Tallinnas Tartus ja Pärnus
BAPP	45 000 EEK	Koostada ja anda välja raamat "Avalikkussuhted ja meedia"
Ida-Ida Programm	18 342 USD	2005.a. EKAKi rahvusvahelise seminari rahastamine
BAPP	44 700 EEK	2005.a. EKAKi rahvusvahelise seminari rahastamine
Siseministerium	50 000 EEK	2005.a. EKAKi rahvusvahelise seminari rahastamine
Freedom House	2500 USD	USAID NGO jätkusuutlikkuse indeksi arvutamine

Järgmised taotlused said äraütlevad vastused:

- projekt Euroopa Parlamendile, et korraldada katusorganisatsioonidele Euroopa Liidu eestkoste alane koolitus (6500 euro)
- projekt Eesti Energiale säästlikkuse (2 koolitust, 1 ümarlaud, infoleht, meedia) teemal (37 200 EEK)
- projekt Justiitsministeeriumile ühendustele õigusabi osutamiseks (222 250 EEK).

Andsime sisse järgmise taotluse ja ootame vastust:

Eeltaotlus EIDHRi EMSLi, Avatud Eesti Fondi ja E-riigi akadeemia rahvusvaheline ühisprojekt Serbia ja Bosnia ühendustega, et nõustada nende riikide ühendusi ja avalikku sektorit kodanikuühiskonna loomisel (500 000 eurot). Taotluse sisu töötasime koos välja, vormistas Innopolis. Positiivse vastuse korral peame koostama põhjaliku projekti.

Projektidele lisanduvad ka lepingulised tööd, omateenitud tulu, liikmemaksud, annetused jne.

2004.a. kohtusime nii rahandusministri, regionaalministri kui ka peaministriga, et rääkida EMSLi rahastamisest riigieelarvest 2005.a.

5. Kokkuvõte

EMSL täitis peaaegu kõik tegevuskavas planeeritud tegevused. EMSL sai 2004.a. oma tegevuseks lisaks teenuste müügist, liikmemaksudest ning vahendustasudest saadud tulule vahendeid ka teistest allikatest:

- Avatud Eesti Fondi Ida-Ida koostööprogramm
- Balti-Ameerika Partnerlusprogramm (BAPP)
- EAS Regionaalarengu Agentuuri Kohaliku omaalgatuse programm
- Euroopa Fondide Keskuse Orpheuse programm
- Euroopa Liit
- Freedom House
- Kanada saatkonna esindus Eestis
- Suurbritannia Saatkond
- Eraannetused: Mall Hellam, Mari Suurväli

EMSLi tegevust 2005.a. iseloomustavad kaks peamist liini: esiteks, töö avaliku sektori suunal, et tagada ühendustele soodustav tegutsemiskeskond ja teiseks, töö ühenduste suunal, et arendada ühenduste suutlikkust loodud keskkonnas tegutseda.

Töö avaliku sektori suunal tähendab tööd komisjonides ja töögruppides, õigusaktide ja eelnõude analüüsi, kommenteerimist ja ettepanekute tegemist, ametnike nõustamist ja küsimustele vastamist, seisukohtade võtmist, kodanikuühiskonda arendavate projektide algatamist ja neile rahastamise taotlemist (EKAKi tegevuskavas toodud rahastamisskeemi kujundamine, vabatahtlikkuse seadustamine jne) ning ühenduste ja inimeste kaasamist otsustusprotsessi. EMSL on jätkuvalt kolmanda sektori ja kodanikuühiskonna arengute peamine eestkõneleja. Avalikul sektoril on võimatu igas küsimuses suhelda tuhandete ühendustega ja aastate jooksul on välja kujunenud tava üldistes küsimustes pöörduda EMSLi poole. Liikmete ja partnerite kaudu ühendab EMSL Eesti teadlikumat ja võimekamat osa kodanikuühiskonnast ja mittetulundussektorist. EMSLi tegevus aitab kaasa riigi ning demokraatiaprotsessi arengule ja on peamine kolmanda sektori väljund avalikus sektoris ja väga tähtis avaliku sektori väljund mittetulundussektoris.

Töö ühenduste suunal tähendab teabe kogumist ja levitamist, selleks kanalite hoidmist ja arendamist, trükiste koostamist ja levitamist, avaliku sektoriga suhtlemise arendamist, EKAKi teavitamist ning ühenduste seas osalemise ja koostöö kultuuri juurutamist, seminaride jms korraldamist. EMSLi peetakse tugevaks, jõuliseks ja väga oskuslikuks organisatsiooniks.

Tulude ja kulude analüütiline aruanne

01.01 kuni 31.12.2004.a.

<i>TULUD</i>	<i>Eelarve</i>	<i>Täitmine</i>
1.Liikme- ja sisseastumismaksud	76 500	63 550
2.Annetused ja toetused	3 500	1 167
3.Projektide sihtfinantseerimine		
3.1 Tugikeskuste koordineerimine	20 000	20 520
3.2 Liikmete kaasamine	50 000	50 000
3.3 Institutsionaalne toetus	200 000	298 800
3.4 Nõukogu arendamise project		11 713
3.5 Uuring (AEF)		23 600
3.6 US Emb project(Suvekool)	240 000	208 303
4.Lepinguline sihtfinantseerimine		
4.1 CarlBro nõustamine	300 000	308 815
4.2 ühenduste nõustamine (EAS)	150 000	150 000
4.3 EAS lepingud		39 960
4.4 USAID indekseerimine		29 704
5. Muud tulud		
5.1 tulud koolitusest	75 000	57 815
5.2 suvekooli osalustasud		26 400
5.3 CarlBro osalustasud		26 600
5.4 tulu raamatute müügist	15 000	4 026
5.5 juristi teenus	20 000	675
5.6 EAS andmebaasi kasutamine		9 600
5.7 tulud loengutest		40 525
5.8 tehtud kulutuste tagastus		162 608
TULUD KOKKU	1 150 000	1 534 381

KULUD

1.Sihtotstarbeliste projektide kulud		
1.1 projektide teostamise otsekulud	635 000	663 193
2. Mitmesugused tegevuskulud		
2.1 ruumide rent	110 400	110 400
2.2 sidekulud (telefon, andmeside)	61 200	59 393
2.3 bürookulud (tarbed ,post, pank)	40 000	16 033
2.4 infoleht	48 000	29 051
2.5 raamatud, ajalehed		21 186
2.6 üldkoosolek, nõukogu	6 000	5 015
2.7 liikmemaksud	4 000	5 279
2.8 transpordikulu (Eesti)	18 000	8 483
2.9 lähetuskulud (Eesti)	2 000	1 248
2.10 välislähetuste sõidukulud	80 000	93 273
2.11 lähetuskulud (välis)	15 000	25 654
2.12 välislähetuste päevarahad		20 450
2.13 audit	7 000	7 350
2.14 aasta parim		2 266
2.15 töötajate koolituskulud	25 000	300

2.16 teabepäevade kulud		41 078
2.17 vastuvõtukulud		8 482
2.18 jääkide tagastus		25 537
2.19 muud tegevuskulud		28 875
3. Tööjõukulud		
3.1 põhikohaga töötajate palgakulu	740 525	633 886
3.2 töövõtulepinguga töötajate palgakulu	333 750	33 284
KOKKU KULUD	2 125 875	1 839 716

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Juhatus kinnitus raamatupidamise aastaaruandele

Juhatus kinnitab lehekülgedel 3 kuni 58 toodud MTÜ EMSL 2004. a raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

1. raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamise tavaga;
2. raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;

Käesoleva majandusaasta aruande on kinnitanud ja sellele on alla kirjutanud EMSL juhatuse kõik liikmed:

<i>Nimi</i>	<i>Allkiri</i>	<i>Kuupäev</i>
Kristina Mänd /juhatuse liige/.....	“.....”.....	2005
Lagle Parek /nõukogu esimees/.....	“.....”.....	2005
Mall Hellam /nõukogu liige/.....	“.....”.....	2005
Uku Lember /nõukogu liige/.....	“.....”.....	2005
Madis Masing /nõukogu liige/.....	“.....”.....	2005
Jaan Manitski /nõukogu liige/.....	“.....”.....	2005
Toomas Trapido /nõukogu liige/.....	“.....”.....	2005
Reet Valing /nõukogu liige/.....	“.....”.....	2005
Rein Voog /nõukogu liige/.....	“.....”.....	2005

BILANSS

(kroonides)

	Lisa	31.12.2004	31.12.2003
AKTIVA			
KÄIBEVARA			
Raha ja pangakontod		760 362	728 338
Nõuded ostjate vastu		1 325	23 259
Viitlaekumised	3	1 089	1 556
		Käibevara kokku	762 776
			753 153
PÕHIVARA			
Materiaalne põhivara	2	14 170	50 295
		AKTIVA KOKKU	803 448
PASSIVA			
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED			
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud		332 840	
Viitvõlad		979	20 000
Eraldised	4	390 639	429 606
		Kohustused kokku	724 458
			449 606
NETOVARA			
Eelmiste perioodide tulem		353 842	227 221
Aruandeaasta tulem		-301 354	126 621
		Netovara kokku	52 488
		PASSIVA KOKKU	776 946
			803 448

TULUDE JA KULUDE ARUANNE

	Lisa	2004	2003
TULUD			
Müügitulu		115 891	218 237
Muud tulud	5	1 418 490	2 395 403
	Tulud kokku		2 613 640
 KULUD			
Mitmesugused tegevuskulud		1 133 578	1 578 954
Tööjõu kulud		667 170	830 871
sh palgakulu		499 756	622 369
sh sotsiaalkulu		167 414	208 502
Kulum		36 125	78 955
	Kulud kokku	1 836 873	2 488 780
		<i>-302 492</i>	<i>124 859</i>
Finantstulud			
Muud intressi- ja finantstulud		1 138	1 762
		<i>-301 354</i>	<i>126 621</i>

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	2004	2003
<i>Raha jääk aasta alguses</i>	728 338	628 471
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST		
Aruandeaasta tulem	-301 354	126 621
Kulum	36 125	78 955
<i>Korrigeerimine käibekapitali kirjete muutustega</i>		
Käibevara muutus	22 401	-22 105
Lühiajaliste kohustuste muutus	274 852	-64 223
<i>Rahavood põhitegevusest kokku</i>	32 024	119 248
RAHAVOOD INVESTEERINGUTEST		
Põhivara ost	0	-19 380
<i>Rahavood investeeringutest</i>	0	-19 380
RAHAVOOD KOKKU	32 024	99 867
<i>Raha jääk aasta lõpul</i>	760 362	728 338

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

LISA 1 – ARVESTUSPÕHIMÕTTED

2004. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti heast raamatupidamistavast. Eesti hea raamatupidamistava põhinõuded on esitatud Eesti Raamatupidamistoimkonna juhendites. Arvesse on võetud muudatusi, mis tulenevad raamatupidamise seadusest, mis kehtib alates 1.01.2003.a.

Välisvaluutas toimunud tehingud

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tuluna või kuluna.

Materiaalne põhivara

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 5000 krooni. Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja põhivara kasutuselevõtuga otseselt seonduvatest kuludest. Materiaalset põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil. Inventari amortisatsiooninorm on 20% aastas.

Eraldised

Eraldised on EMSL kohustuse liik, mille kajastamine aruandes on seotud sihtfinantseerimisega. Eraldised on moodustatud projektiga seotud kuludele, mis tekivad järgneval perioodil ning millele finantseerimine on laekunud aruandeperioodil. Eraldiste suurus määratakse üksikute projektide tegevusega seotult tekkida võivate kulude inventeerimisega ning arvestades finantseerimisega seotud tingimusi.

Tulude ja kulude arvestus

Tulud liikmemaksudest kajastatakse vastavalt nende laekumisele. Tulud muust majandustegevusest kajastatakse tekkepõhiselt. Sihtfinantseerimine kajastatakse brutomeetodil. Vastavalt sellele meetodile kajastatakse kõiki EMSL poolt koordineeritud ja vahendatud projektide tulusid ja projektide finantseerimist kui EMSL tulusid raha laekumise perioodil ja kulusid, kui EMSL kulud vastavalt perioodil tehtud kuludele.

LISA 2 - PÕHIVARA

	2004	2003
Inventar ja sisseseade	545 552	545 552
Sissetulek		19 380
Väljaminek	369 767	
Põhivara kulum perioodi algul	495 257	416 302
Arvestatud amortisatsiooni (-)	333 642	78 955
Põhivara kulum perioodi lõpul	161 615	495 257
<i>Põhivara jääkmaksumus perioodi lõpus</i>	14 170	50 295

LISA 3 – VIITLAEKUMISED JA ETTEMAKSED

	2004	2003
<i>Viitlaekumised</i>		
Ühispangast laekumata intressid	1 089	
Viitlaekumised kokku	1 089	
<i>Ettemaksed</i>		
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud	332 840	
<i>Ettemaksed kokku</i>	332 840	

LISA 4 – ERALDISED

Eraldise tekkimise alus	Eraldise liik	Projekti tähtaeg	Summa
Aruandeperioodil realiseerimata mittetulundusprojektid	tegevuskuludeks	2005.a	390 639

LISA 5 - MUUD TULUD

	2004	2003
<i>Tulu liik</i>		
Liikmemaksud	63 550	76 600
Projektide sihtfinantseerimine	1 173 394	2 044 087
Annetused	1 167	3 800
Muud	396 270	270 916
<i>Kokku tulud</i>	1 534 381	2 395 403

Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit

Audiitori järeldusotsus

Oleme kontrollinud Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu 31.12.2004 lõppenud majandusaasta kohta koostatud aastaaruannet. Aruande koostamine on mittetulundusühingu juhatuse ülesanne. Meie ülesanne on anda auditi tulemustele tuginedes hinnang raamatupidamise aastaaruande kohta.

Auditi oleme läbi viinud kooskõlas Eesti Vabariigi audiitortegevuse eeskirjadega. Nimetatud eeskirjad nõuavad, et audit planeeritakse ja sooritatakse viisil, mis võimaldaks küllaldase kindlusega hinnata, kas raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi vigu ja ebatäpsusi.

Auditi käigus oleme väljavõtteliselt kontrollinud tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad. Meie audit hõlmas ka raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonnapoolsete raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi ning seisukohavõttu raamatupidamise aastaaruande esituslaadi suhtes tervikuna. Usume, et meie poolt sooritatud audit annab piisava kindluse arvamuse avaldamiseks raamatupidamise aastaaruandes esitatu kohta.

Oleme seisukohal, et aruanne on koostatud kooskõlas Eesti Raamatupidamise seadusega, bilanss üldmahuga 776 946 krooni seisuga 31.12.2004 ja 2004. aasta tuleml -301 354 krooni kajastab oluliselt õigesti ja õiglaselt Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu finantsseisundit seisuga 31.12.2004 ja 2004. aasta tulemust.

Tallinnas, 12. aprillil 2005.a.

Taavo Savik
vannutatud audiitor

EMSL LIIKMED (seisuga 31.12.2004)

Nr.	Organisatsiooni nimi	Linn/ alev	Valdkond
	Aadam Johann von Krusensterni nim. Fond	Väike-Maarja vald	Kultuur
	AIESEC Estonia	Tallinn	Rahvusvaheline tegevus
	Arno Tali Sihtkapital	Tallinn	Haridus ja teadus
	Avatud Eesti Fond	Tallinn	Filantroopia
	Avatud Kihnu Fond	Pärnu	Majanduslik ja sotsiaalne areng
	Balti Haridus- ja Kultuuriühing	Tallinn	Haridus ja teadus
	Betti Alveri Fond	Jõgeva	Kultuur
	Eesti Ajakirjanike Liit (EAL)	Tallinn	Ettevõtlusliidud ja kutseühendused
	Eesti Assotsiatsioon "Anti-AIDS"	Tallinn	Tervishoid
	Eesti Camphilli Küla Fond	Rapla	Majanduslik ja sotsiaalne areng
	Eesti Caritas	Tallinn	Sotsiaalteenused
	Eesti Ehitusteabe Fond	Tallinn	Haridus ja teadus
	Eesti Ettevõtlike Naiste Assotsiatsioon	Tallinn	Kodanikuõiguste kaitse, eestkoste
	Eesti Euroopa Liikumine	Tallinn	Kodanikuõiguste kaitse, eestkoste
	Eesti Haridusfoorum	Tallinn	Haridus ja teadus
	Eesti Ingerisoomlaste Liit	Tartu	Kodanikuõiguste kaitse, eestkoste
	Eesti Iseseisva Elu Keskus	Tallinn	Sotsiaalteenused
	Eesti Kennelliit	Tallinn	Keskkond
	Eesti Kinoliit	Tallinn	Ettevõtlusliidud ja kutseühendused
	Eesti Lasterikaste Perede Liit	Pärnu	Sotsiaalteenused
	Eesti Lihasehaigete Selts	Tallinn	Sotsiaalteenused
	Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit	Tallinn	Sotsiaalteenused
	Eesti Mesinike Liit	Tallinn	Ettevõtlusliidud ja kutseühendused
	Eesti Moritz Hermann Jacobi Selts	Tallinn	Haridus ja teadus
	Eesti Muusika Jäädvustamise Fond	Tallinn	Kultuur
	Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus	Tallinn	Kodanikuõiguste kaitse, eestkoste
	Eesti Nägemispuuetega Inimeste Fond (ENIF)	Tallinn	Sotsiaalteenused
	Eesti Pagulasabi	Tallinn	Kodanikuõiguste kaitse, eestkoste
	Eesti People to People	Tallinn	Rahvusvaheline tegevus
	Eesti Pereplaneerimise Liit	Tallinn	Tervishoid
	Eesti Piibliselts	Tallinn	Religioon
	Eesti Psoriaasi Liit	Tallinn	Sotsiaalteenused
	Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Selts	Tartu	Kultuur
	Eesti Rahvatantsu ja Rahvamusika Selts	Tallinn	Kultuur
	Eesti Rahvuskultuuri Fond	Tallinn	Filantroopia
	Eesti Regionaalse ja Kohaliku Arengu Sihtasutus	Tallinn	Majanduslik ja sotsiaalne areng
	Eesti Ringhäälingute Liit	Tallinn	Ettevõtlusliidud ja kutseühendused
	Eesti Skautide Ühing	Tallinn	Sotsiaalteenused
	Eesti Sportlaste Ühendus	Tallinn	Ettevõtlusliidud ja kutseühendused
	Eesti Suhtekorraldajate Liit/ c/o KPMS	Tallinn	Ettevõtlusliidud ja kutseühendused
	Eesti Suurperede Abistamise Selts	Tallinn	Sotsiaalteenused

Eesti Sõltuvushaigete Rehabilitatsiooni Ühing	Tallinn	Sotsiaalteenused
Eesti Südameliit	Tallinn	Tervishoid
Eesti Tarbijakaitse Liit	Tallinn	Kodanikuõiguste kaitse, eestkoste
Eesti Vaimupuudega Inimeste Tugiliit (EVPIT)	Tallinn	Sotsiaalteenused
Eesti Vähiliit	Tallinn	Tervishoid
Eesti Õiguskeskus	Tartu	Kodanikuõiguste kaitse, eestkoste
Eesti Üliõpilaskondade Liit	Tallinn	Kodanikuõiguste kaitse, eestkoste
Eestimaa Looduse Fond	Tartu	Keskkond
Ida-Virumaa Külade Esindus	Jõhvi	Majanduslik ja sotsiaalne areng
Junior Achievementi Arengufond	Tallinn	Haridus ja teadus
Kistler - Ritso Eesti Sihtasutus	Tallinn	Kultuur
Lastekaitse Liit	Tallinn	Sotsiaalteenused
Meediakeskus	Tallinn	Haridus ja teadus
Miikaeli Ühendus	Tallinn	Kultuur
MTÜ Eesti Külade ja Väikelinnade Liikumine Kodukant	Pärnu	Majanduslik ja sotsiaalne areng
MTÜ Eesti Naabrivalve	Tallinn	Kodanikuõiguste kaitse, eestkoste
MTÜ Eluliin	Tallinn	Sotsiaalteenused
MTÜ Fenno-Ugria Asutus	Tallinn	Kultuur
MTÜ Kodanikukoolitus	Tallinn	Haridus ja teadus
MTÜ R.A.A.A.M.	Tallinn	Kultuur
Peipsi Koostöö Keskus	Tartu	Majanduslik ja sotsiaalne areng
Päästarmee Eestis	Tallinn	Sotsiaalteenused
Rapla Invaspordiklubi "Refleks"	Rapla	Sotsiaalteenused
Sihtasutus Lõuna - Eesti Turism	Tartu	Majanduslik ja sotsiaalne areng
Sihtasutus REC Estonia	Tallinn	Keskkond
Sihtasutus Theodor Pooli nim. Fond	Tagula küla	Kultuur
Sihtasutus YFU-Eesti	Tallinn	Rahvusvaheline tegevus
Spordiklubi "Do"	Tartu	Kultuur
Stuudio "Joy"	Valga	Kultuur
Tallinna Kolmikute Perekklubi	Tallinn	Sotsiaalteenused
Tallinna Lastehaigla Toetusfond	Tallinn	Filantroopia
Tallinna Töö- ja Tehnikaõpetajate Selts (TTTS)	Tallinn	Ettevõtlusliidud ja kutseühendused
Tarbija Kaitse Ühendus UGANDI	Tartu	Kodanikuõiguste kaitse, eestkoste
Tartu Eluasemefond	Tartu	Majanduslik ja sotsiaalne areng
Tartu Kultuurkapital	Tartu	Filantroopia
Tartu Ülikooli Sihtasutus	Tartu	Haridus ja teadus
Tartumaa Põllumeeste Liit	Tartu	Ettevõtlusliidud ja kutseühendused
Vanurite Eneseabi- ja Nõustamisühing (VENÜ)	Tallinn	Sotsiaalteenused
Vapramäe - Vellavere - Vitipalu Sihtasutus	Nõo vald	Keskkond
VAT Teater	Tallinn	Kultuur
Ühing Eesti Kristlik Televisioon (EKTV)	Tallinn	Kultuur